

Ovaj projekat je finansiran
od strane Evropske unije

Zajednička promocija i unapređenje nivoa sigurnosti nautičkog turizma u
Dubrovacko-neretvanskoj županiji i na Crnogorskem primorju

VODIČ ZA JEDRILICE

CRNA GORA & HRVATSKA

www.nautour.info

Evropska unija - IPA prekogranični program za Hrvatsku i Crnu Goru

Ovaj projekt je finansiran od strane Evropske unije.

Ova publikacija je nastala uz pomoć Evropske unije.

Sadržaj ove publikacije ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Fotografije su rađene namjenski za ovaj projekt.

Fotograf: Ljubo Gamulin

Izдавач:

Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, Podgorica

Urednici:

Nacionalna turistička organizacija Crne Gore
Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore

Hrvatski hidrografski institut

Sveučilište u Dubrovniku (Pomorski odsjek)

Dizajn i priprema za štampu:

Biljana Živković - Studio Mouse

Štampa:

Studio Mouse d.o.o.

Tiraž:

1000 primjeraka

ISBN 978-953-6165-59-9

Ovaj projekt sprovode Hrvatski hidrografski institut i Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore u partnerstvu sa Sveučilištem u Dubrovniku i Nacionalnom turističkom organizacijom Crne Gore.

SADRŽAJ:

O projektu	4
Uvod	5
Informativna mapa Dubrovačko-neretvanske županije i Crnogorskog primorja	6
Osnovne informacije: Crna Gora	8
Osnovne informacije: Republika Hrvatska / Dubrovačko-neretvanska županija ...	9
Opis: Crna Gora	10
Boka Kotorska	10
Herceg Novi	10
Zelenika	12
Mapa Boke Kotorske	12
Mapa Luke Zelenika	12
Tivat	13
Kotor	14
Perast	15
Risan	16
Žanjice, uvala	17
Zaliv Trašte	17
Bigova, uvala	18
Budva	18
Bečići	18
Sveti Stefan	20
Petrovac	20
Pečin, barska uvala	21
Bar	22
Valdanos, uvala	24
Ulcinj	24
Ada Bojana, ušće rijeke Bojane	25
Opis: Hrvatska / Dubrovačko-neretvanska županija.....	27
Dubrovnik	27
Luka Gruž	27
ACI marina "Miho Pracat", Rijeka dubrovačka, Komolac	28
Stara gradska luka	28
Ostrvo Lokrum	30
Župski zaliv	30
Cavtat	31
Ostrvo Lopud, uvala Šunj	32
Ostrvo Šipan, Šipanska luka	32
Prolaz Harpoti	33
Slano	33
Pelješac	33
Ston	33
Kobaš	34
Mali i Veliki Vratnik, prolazi	34
Ostrvo Mljet , Saplunara uvala	34
Sobra	35
Polache	35
Pomena	35
Ostrvo Lastovo, Zaklopatica	36
Velji Lago	36
Ubli	37
Lastovnjaci	38
Ostrvo Korčula, luka	38
Brna	39
Luka Karbuni	40
Ostrvo Proizd, zaliv Vela luka	40
Vela luka	40
Pelješac, Lovište	42
Trstenik, zaton Žuljana	43
Zaton Žuljana	45
Informacije za nautičare: Crna Gora	46
Informacije za nautičare: Republika Hrvatska / Dubrovačko-neretvanska županija	48
Informacije o institucijama u projektu - Crna Gora	50
Informacije o institucijama u projektu - Republika Hrvatska	52

O PROJEKTU

Evropska unija (EU) kroz fondove i programe pruža podršku za razne vrste projekata i aktivnosti. Instrument pretprištupne pomoći (IPA) je jedan od programa namijenjen državama sa statusom potencijalnog kandidata i sa statusom kandidata za članstvo u Europskoj uniji u razdoblju 2007. – 2013. IPA se sastoji od pet različitih komponenti od kojih se IPA komponenta 2 odnosi na prekograničnu saradnju. U Bećićima u Crnoj Gori, 13. 12. 2010. godine održana je Svečana konferencija povodom dodjele bespovratnih sredstava izabranim projektnim predlozima koji su podnijeti u okviru prvog Javnog poziva i objave drugog Poziva na dostavu projektnih predloga u okviru IPA prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora, 2007. – 2013.

Svečano je promovisano prvih pet odobrenih projekata prekogranične saradnje Hrvatske i Crne Gore. Jedan od prvih pet odobrenih projekata iz IPA prekograničnih programa Hrvatska – Crna Gora je projekt Hrvatskog hidrografskog instituta s prekograničnim partnerom Zavodom za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore pod nazivom: „Zajednička promocija i unapređenje nivoa sigurnosti nautičkog turizma u Hrvatskoj / Dubrovačko-neretvanskoj županiji i na Crnogorskem primorju“. Jedan od već dobijenih rezultata kroz aktivnosti partnera na projektu je određivanje nove najveće dubine Bokokotorskog zaliva. Ona se nalazi jugozapadno od mjesta Dražin vrt (oznaka 00001 na karti) i iznosi 67.96 metara.

Osnovni cilj projekta je unapređenje turističkog (posebno nautičkog) potencijala Hrvatske / Dubrovačko-neretvanske županije i Crnogorskog primorja kroz zajedničku promociju kao jedinstvene turističke cjeline bogatog kulturnog i prirodnog nasljeđa. Projekatom će se povećati kvalitet usluga i podići nivo sigurnosti u nautičkom turizmu kroz saradnje:

- hidrografskih institucija,
- institucija koje osiguravaju različite turističke usluge (marine i druge turističke luke, čarter kompanije),
- institucija za pomorsku sigurnost i sigurnost uopšte (lučke kapetanije, lučke uprave, granična pomorska policija). U svrhu ostvarivanja zacrtanih ciljeva biće potrebno odrediti čitav niz aktivnosti, između ostalog:

- prikupljanje i sistematizovati podatke o svim važnijim prirodnim i kulturnim znamenitostima i turističkim uslugama u prekograničnom području,
- prikupljanje i sistematizovanje informacija značajnih za sigurnost plovidbe u prekograničnom području. Iz prikupljenih podataka slijede:
  - 1) izrada web stranice namijenjene nautičarima koji posjećuju predmetno područje,
  - 2) pisanje nautičko-turističkih vodiča područja za jahte (jedrilice i motorne jahte) i mega jahte,
  - 3) osmišljavanje prekogranične nautičko-turističke plovne rute za jahte (jedrilice i motorne jahte) i mega jahte.
- organizovanje okruglih stolova, prezentacija i promocija programa za sve nosioce aktivnosti u turističkom i sigurnosnom segmentu nautičkog turizma, kao i za nautičare,
- organizovanje institucionalnog jačanja i podrška uspostavljanju Hidrografskog sektora unutar Zavoda za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore (trening za hidrografsko mjerjenje, hidrografska mjerena dvije marine na crnogorskoj obali, priprema i izdavanje planova za tri crnogorske marine) i dr.

Sa hrvatske strane u projekt su uključeni Hrvatski hidrografski institut (HHI), kao vodeći partner cijelog projekta, i partner HHI-ja, Sveučilište u Dubrovniku (Pomorski odsjek). Sa crnogorske strane učestvuje Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore (ZHMSCG), kao vodeći crnogorski partner i partner ZHMSCG-a, Nacionalna turistička organizacija Crne Gore (NTOCG). Saradnici u projektu su Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture a od strane Crne Gore Uprava pomorske sigurnosti Crne Gore (UPS), Lučka kapetanija Kotor (LK Kotor) i marina Porto Montenegro. Projekt je započeo u januaru 2011. godine. Predviđeno vrijeme njegovog trajanja iznosi 23 mjeseca (do kraja 2012. godine). Ukupna vrijednost projekta za obje strane je 451.928,36 €.

UVOD

Poštovani nautičari, turisti, ljubitelji Jadranskog mora, obale i ostrva,

Pred vama je informativni nautički vodič za jedrilice i motorne brodove/mega jahte, nastao iz EU-IPA prekograničnog projekta „Nautour“ putem zajedničke saradnje hrvatskih i crnogorskih institucija (HHI, ZHMSCG, NTOMNE, UNIDU). Ova informativna publikacija pokriva akvatorijum Republike Hrvatske / Dubrovačko-neretvanske županije i Crnogorskog primorja. Namijenjena je svima koji žele da posjeti, prvenstveno sa plovnim objektom (jedrilicom, motornim brodom ili pak mega jahtom) područje Republike Hrvatske / Dubrovačko-neretvanske županije i Crnogorskog primorja i da saznaju osnovne informacije o akvatorijumu, da se upoznaju sa prirodnim ljepotama, istorijskim i kulturnim znamenitostima područja kao i sa srdačnošću domaćina. Publikacija je štampana u jednoj verziji za jedrilice i motorne brodove, a u drugoj verziji za mega jahte.

Jedrilicom smatramo plovni objekat čije je osnovno pogonsko sredstvo vjetar iako sve jedrilice posjeduju i motorni pogon koji koriste u zavisnosti od uslova. Ona služi raznovrsnim sportu ili rekreaciji za vrijeme dužeg ili kraćeg boravka na moru (kabine, kuhinja, salon, sanitarni čvor...).

Zbog relativno male brzine, nemaju široki dnevni radijus (nisu brze poput motornih brodova; prosječna brzina je do 7 čvorova) pa su jedrilice pogodne za krstarenja na kraćim

relacijama (tokom jednog dana). Zbog kobilice imaju relativno veliki gaz. Za nautičara, upravljane jedrilicom zahtjeva posjedovanje specifičnih vještina i iskustva, naročito ako za pogon ne koristi motor već jedra (vjetar). Na jedrilicama, zbog svojih specifičnosti, osjećaj plovidbe (posebno na jedra) zauzima mjesto pred komforom. Velike i visokovrijedne jedrilice najčešće se unajmljuju sa članom posade - skiperom (neophodno je imati iskusnog skipera koji poznaje područje plovidbe, jedrenje i karakteristike jedrilice). Posebna kategorija jedrilica su katamarani. Sastoje se od dva povezana trupa. Zbog svoje udobnosti, stabilnosti i prostranosti jedrenje na njima je jednostavnije i luksuznije.

Motorni brod podrazumijeva plovni objekat na motorni pogon koji služi raznovrsnim sportu ili rekreaciji. Namijenjen je za duži ili kraći boravak na moru (kabine, kuhinja, salon, sanitarni čvor...). Brzina i potrošnja goriva varira (od oko 7 do 30 čvorova; djeli se na poludeplasmance, deplasmance i glisere). U odnosu na jedrilice, omogućavaju (posebno one brže, preko 20 čvorova) posjetu velikog broja lokacija za kratko vrijeme. Manji su od mega jahti. Dužina im je otprilike 30 metara. Veći modeli (veći od 20 metara) su veliki i prostrani, te se po svojim karakteristikama približavaju mega jahtama. U poređenju sa jedrilicama, motorni brodovi imaju pliči gaz što im omogućava boravak u manjim i pličim uvalama pa su pogodni za gotovo sva priobalna područja i pristaništa. Oni najsavremeniji su udobni, prostrani i dosta opremljeni. Motorni bodovi su veći a zbog svoje visoke vrijednosti, snage, kao i zahtjeva same plovidbe, praksa je da se unajmljuju sa barem jednim članom posade - skiperom (neophodno je imati iskusnog skipera koji poznaje područje plovidbe i karakteristike broda). Na većim motornim brodovima postoji posebna kabina za skipera. Manji motorni brodovi nisu udobni kao veliki jer njihova glavna svrha nije boravak na njima, već jednostavan transfer od lokacije do lokacije.

INFORMATIVNA MAPA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE I CRNOGORSKOG PRIMORJA

CRNA GORA

Geografski položaj: Crna Gora leži u jugozapadnom dijelu Balkanskog poluostrva i izlazi na Jadransko more, pa je ona balkanska i jadransko-mediteranska zemlja. Spuštajući se do 41° 52' sjeverne geografske širine, Crna Gora se približava Sredozemnom moru više od svojih južnoslovenskih susjeda. Tako je od Bara do Otrantskih vrata rastojanje 180 km zračne linije. Željeznička pruga Beograd-Bar meridijanskim pravcem povezuje jadranski i panonski basen, odnosno Južnu i Srednju Europu. Ujedno, priobalni dio mora uz međunarodne vode, čini granicu sa Italijom, koja je u nekim djelovima Crne Gore, u periodu mletačke dominacije ostvarila i vrlo veliki kulturološki uticaj. Istočna geografska dužina Crne Gore je između 18° 26' i 20° 22'.

Površina: Teritorija Crne Gore zauzima 13.812 km². Ukupna dužina granice je 614 km. Graniči se sa Hrvatskom (14 km) i Bosnom i Hercegovinom (225 km) na zapadu, Srbijom na sjeveru (128 km), Albanijom (172) i Kosovom (75 km) na istoku, a na jugu od Italije je razdvojena Jadranskim morem. Krajnje tačke Crne Gore su na sjeveru obronci planine Kovač, kod mjesta Moćevići - 43° 32' SGŠ i 20° 21' IGD; na jugu kod ušća rijeke Bojane - 41° 52' SGŠ i 19° 22' IGD; na istoku kod sela Jablanica, istočno od Rožaja - 42° 53' SGŠ i 20° 21' IGD; i na zapadu kod Sutorine i blizini Herceg Novog - 42° 29' SGŠ i 18° 26' IGD. Površina teritorijalnog mora iznosi 2.099 km².

Stanovništvo: Po rezultatima popisa iz 2011. godine, Crna Gora ima 625.266 stanovnika.

Glavni grad: Podgorica je glavni i najveći grad Crne Gore koji je administrativni i ekonomski centar dok Cetinje nosi status prijestonice. Prema popisu iz 2011. god. Podgorica je imala 156.169 stanovnika. Šire područje Podgorice obuhvata 10,4% teritorije Crne Gore i oko 30% njenog stanovništva. Podgorica se nalazi u blizini ostataka antičkog grada Duklje i nacionalnog parka "Skadarsko jezero".

Dužina morske obale: Ukupna dužina crnogorske obale iznosi 293 km, dok ukupna dužina plaža iznosi 73 km. Najduža je ulcinjska Velika plaža, sa svojih 13 km. Ukupan broj plaža u Crnoj Gori je 117.

Broj ostrva, ostrvaca i hridi: 48

Klima: Na klimu Crne Gore utiču velike vodene površine Jadranskog mora i Skadarskog jezera, dubok ulaz Boke Kotorske u kopno, planinsko zaleđe u blizini obale (Orjen, Lovćen, Rumija) i visoke planine (Durmitor, Bjelasica i Prokletije). U južnom dijelu Crne Gore vlada mediteranska klima. Planina Orjen spada u najkišovitiju mjestu u Evropi. U toj oblasti na godišnjem nivou padne 4.600 mm a na padinama ove planine u mjestu Crkvica godišnji prosjek padavina je 5.000 mm, što predstavlja evropski maksimum, a u rekordnim godinama 7.000 mm/m². U centralnom i sjevernom dijelu Crne Gore vlada planinska klima, a na krajnjem sjeveru kontinentalna klima.

Temperatura vazduha: Srednja godišnja temperatura vazduha na Primorju je 15,7°C, dok je prosječna ljetna temperatura 23,6°C, a prosječna zimska temperatura 8,5°C.

Prosječna godišnja maksimalna dnevna temperatura vazduha na Primorju iznosi 20,5°C, srednja maksimalna temperatura za letnji period je 28,7°C, a srednja maksimalna temperatura za zimsku sezonu na Crnogorskem primorju iznosi 12,8°C.

Temperatura mora: Prosječna godišnja temperatura mora na dijelu Jadrana koji pripada Crnoj Gori je 17,7°C; prosječna temperatura mora tokom ljeta je 23,7°C dok je prosječna temperatura mora u zimskoj sezoni 12,3°C. U ljetnjim mjesecima maksimalna temperatura mora dostiže i do 27,1°C. Providnost mora je 38-56 m a dužina trajanja kupališne sezone 180 dana.

Prosječan broj sati sijanja sunca: U toku godine na Crnogorskem primorju prosječno ima 2.462 sati sijanja sunca. Od toga, prosječno ljetnjoj sezoni pripada 941 sat, što čini 38% od godišnjeg broja sati sijanja sunca. U toku zime prosječno ima 353 sati sijanja sunca.

Nacionalni parkovi: Crna Gora je prva zemlja proglašena za ekološku državu (1991). Na svojoj maloj teritoriji, posjeduje čak pet nacionalnih parkova: NP Biogradska gora (5.650 ha), NP Skadarsko jezero (40.000 ha), NP Durmitor (33.400 ha), NP Lovćen (6.220 ha) i NP Prokletije (16.630 ha).

Službeni jezik i pismo: Jezik u Crnoj Gori je crnogorski a cirilično i latinično pismo je ravnopravno, dok su u službenoj upotrebni i srpski, hrvatski, bošnjački i albanski jezik.

Putne isprave: Pasoš ili druge međunarodno priznate isprave. Turisti u Crnoj Gori mogu boraviti do tri mjeseca na osnovu vize za kratki boravak ili bez vize. Viza nije potrebna državljanima EU, SAD, Rusije, Japana i Izraela, kao ni zemalja u okruženju. Za dodatne informacije potrebno je kontaktirati diplomatska predstavništva Crne Gore u inostranstvu ili Konzularno odjeljenje u okviru Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija (www.mip.gov.me).

Valuta: Valuta koja se koristi u Crnoj Gori je EURO (€) iako Crna Gora zvanično nije članica Evropske unije.

Kreditne kartice: Visa, Visa Electron, MasterCard, Maestro, American Express, Diners.

Vremenska zona: Crna Gora se nalazi u srednjoevropskoj vremenskoj zoni (GMT +1). Posljednje subote u martu vremenska se zona mijenja u GMT +2 i traje do posljednje nedjelje oktobra.

Elektro sistem i voda: 220 V, 50 Hz. Voda iz vodovoda je pitka u cijeloj Crnoj Gori.

Pozivni broj: +382

Zvanični turistički sajt Crne Gore: www.montenegro.travel

Turistički Call centar: +382 1300

Osnovne INFORMACIJE

**REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA**

i od 26 do 35°C na obali.

Hrvatski Jadran: Temperatura Jadranskog mora kreće se između 22 i 25°C ljeti, te između 5 i 15°C zimi. Providnost i plavetnilo daleko su veći od drugih mora te iznose i do 56 metara. Salinitet iznosi 38‰, što je više od svjetskog prosjeka. Morske struje su slabog intenziteta, uz istočnu, hrvatsku obalu tople, a uz zapadnu, talijansku su hladne. Najčešći vjetrovni na Jadrani su bura (NNE do ENE), jugo (ESE do SSE) i maestral (WNW do NW). Jadransko more obiluje biljnim i životinjskim svijetom. Nastanjuju ga brojne vrste riba, sisara, mekušaca, rakova, bodljokožaca, planktona, algi, sunđera i drugih organizama.

Prosječan broj sunčanih dana u godini: Sa prosječno 108 sunčanih dana (2.600 sunčanih sati) u godini, hrvatska obala Jadrana jedna je od najsunčanijih na Sredozemlju.

Nacionalni parkovi i parkovi prirode: U Hrvatskoj ima osam nacionalnih parkova i 11 parkova prirode. U Republici Hrvatskoj / Dubrovačko-neretvanskoj županiji je Nacionalni park Mljet (zapadni dio ostrva Mljet) i Park prirode Lastovsko otoče.

Službeni jezik i pismo: Hrvatski jezik i latinično pismo.

Putne isprave: Pasoš ili druge međunarodno priznati identifikacioni dokumenti. Turisti smiju ostati u Hrvatskoj do tri mjeseca. Za detaljnije informacije treba da se обратите diplomatskim predstavništvima Republike Hrvatske u inostranstvu ili Ministarstvu vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske (www.mvep.hr).

Valuta: Hrvatska valuta je hrvatska kuna (skraćenica kn, međunarodna skraćenica HRK). Kuna se sastoji od 100 lipa (lp).

Kreditne kartice: U Hrvatskoj se najviše koriste kartice: Eurocard/Mastercard, Visa, American Express i Diners. Prihvaćene su u gotovo svim hotelima, marinama, restoranima i prodavnicama, na bankomatima, te u trgovačkim centrima.

Vremenska zona: Hrvatska se nalazi u srednjoevropskoj vremenskoj zoni (GMT +1). Posljednje subote u martu vremenska zona se mijenja u GMT +2 i traje do posljednje nedjelje oktobra.

Električni napon i voda: 220 V, 50Hz. Voda iz vodovoda je pitka u cijeloj Hrvatskoj.

Pozivni broj: +385

Turistička zajednica Neretvansko-dubrovačke županije: www.visitdubrovnik.hr

Hrvatska Turistička zajednica: www.croatia.hr

Turistički info centar: +385 20 312 011

• Herceg Novi

CRNA GORA

BOKA KOTORSKA

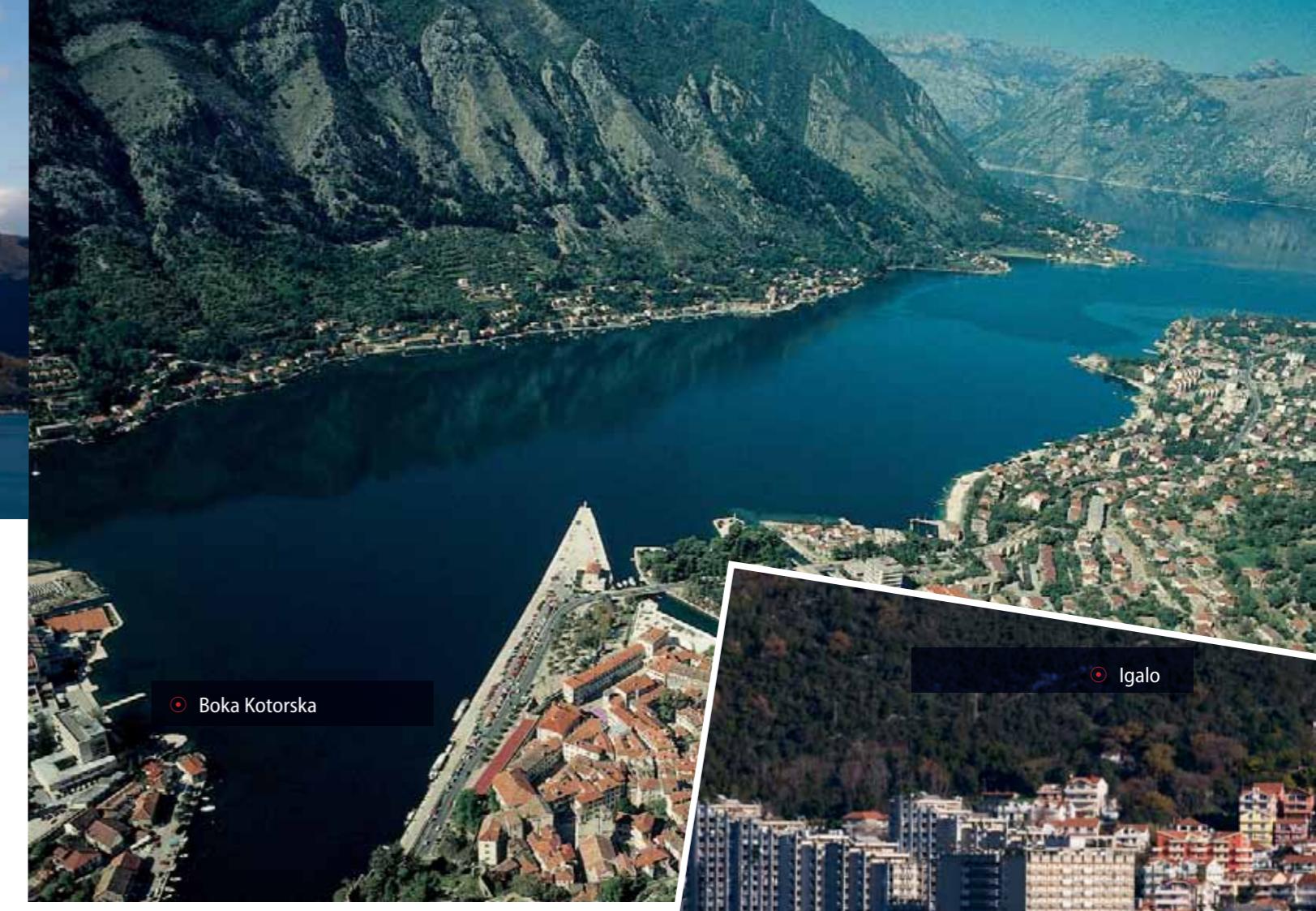
Boka Kotorska je najskriveniji i najveći jadranski zaliv. Uplovjavajući sa otvorenog mora između njegova dva ulazna rta (izduženi, uski rt Oštra na zapadu i rt Mirište na istoku) ne može se ni naslutiti koliko je ovaj zaliv veliki i koliko se duboko i nepredvidivo vijugavo uvukao u kopno. Na prvi pogled, zaliv izgleda kao svaka druga veća uvala. Položen je u kopno prema sjeveru i malo prema sjeverozapadu (Hercegnovski zaliv) ali, kada uplovite bliže, prema istoku se otvara veliki Tivatski zaliv, a na njegovoj sredini ukazuje se uski kanal prema sjeveru (prolaz Verige). To je plovni put prema najskrivenijem i najatraktivnijem dijelu ovog prirodnog čuda. Pružajući se u istom smjeru kao prvi dio zaliva, i ovaj se sastoji od dva dijela – Risanskog zaliva na zapadu i Kotorskog zaliva na istoku, čiji se uski kraj ispred kotorske luke pruža prema jugu. Plovidba Bokokotorskim zalivom je istraživanje prepuno iznenađenja, uz neprekidno uzbudljivo mijenjanje kursa. Toj prirodnoj „akvatorijalnoj“ atrakciji svakako treba dodati još jednu, podjednako zadržavajuću. Dva ulazna rta iz mora se za priobalje izdižu do uobičajenih visina od oko dvije stotine metara. U prvom dijelu zaliva te se visine okolnih planina udvostručavaju, da bi se pri kraju zaliva ukazali klisurasti visovi kao impresivni prirodni zid koji izaziva strahopostovanje. Tu je Boka okružena vrhovima koji sežu u visinu i više od hiljadu metara. Kad se tome dodaju živopisna istorijska mjesta i gradići uz bokeljsku obalu, utvrđenja, kule i odbrambeni zidovi (prvi su već na ulazu u Boku, na rtu Oštra i na ostrvu Mamula ispred istočnog ulaznog rta), te mnogobrojne crkve, čak i na malim ostrvima, plovidba Bokom je, bez

dileme, jedan od najupečatljivijih i najsveobuhvatnijih doživljaja među svim plovnim rutama u Sredozemlju.

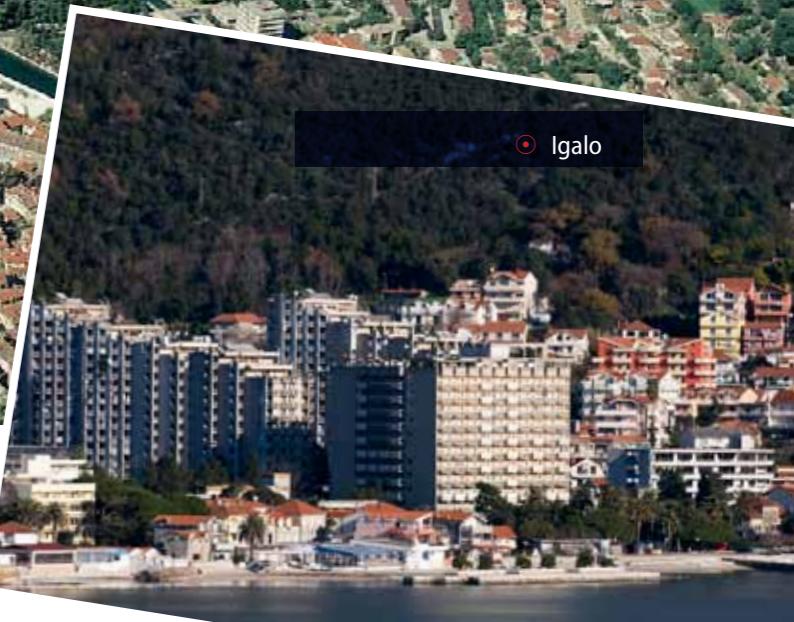
UPOZORENJE: Bura se najviše osjeća u Risanskom zalivu. Uobičajena brzina morskih struja u zalivu je oko jednog čvora a u proljeće se zbog dotoka može povećati do tri čvora, posebno u kanalima. Brzina plovidbe ograničena je na 12 čvorova; u najužem dijelu između Hercegnovskog i Tivatskog zaliva, ispred luke Kumbor, ne smijete se ploviti brže od osam čvorova, a obali se smijete približiti najviše na 50 metara. Dopuštena brzina plovidbe u prolazu Verige iznosi osam čvorova; u tom prolazu treba obratiti pažnju na trajekte koji plove s jedne na drugu stranu kanala između mjesta Kamenari i Lepetane (ponekad su u plovidbi i manevru pristajanja do tri trajekta istovremeno!). Na nekoliko mjesto u zalivu postoje užgajališta školjki i riba, te bi trebalo ploviti na većoj udaljenosti od njih.

HERCEG NOVI

Herceg Novi je jedino mjesto u Boki Kotorskoj koje se vidi sa otvorenog mora. Građevinskom ekspanzijom mjesto se proširilo na dugi pojas uz more, te se spojilo s okolnim mjestima, posebno sa poznatim Iječilištem Igalom na zapadnoj strani Bokokotorskog zaliva. Ovo je vrlo stari grad za koji su se tokom istorije borile sve najvažnije mediteranske vojne sile (nakratko je bio čak i pod španskom upravom), što potvrđuje i jedan manje

• Boka Kotorska

• Igalo

istorijski podatak: u narodnim pjesmama Herceg Novi je najčešće opjevan grad cijele Boke. O strateškoj važnosti mesta govori i veliko utvrđenje istočno od luke, koje je uočljivo već prilikom prvog pogleda s mora. Uz takav istorijski značaj nije neobično što je ovaj grad prepun graditeljskih znamenitosti. Jedan od najupečatljivijih vidikovaca pruža Sahat kula (kula sa satom) koju su izgradili Turci sredinom 17. vijeka. Grad je krajem 14. vijeka utemeljio bosanski kralj Tvrtko I. Upravo on nad lukom gradi tvrđavu s namjerom da ovaj prostor odvoji od Dubrovnika s kojim je, zbog nastojanja da održi primat u trgovini solju, često bio u žestokom sporu. Grad je nazvao Sveti Stefan. Novi vladar, humski knez, odnosno herceg u 15. vijeku mijenja ime grada u današnje.

Na istočnoj strani Herceg Novog, tik do mjesta Meljine, nalazi se manastir Savina, najljepši bokeljski pravoslavni kompleks posvećen Svetom Savi, kultno svetište bokeljskih pravoslavaca.

Uz dugi lukobranski mol u luci smještene su prostorije Gradske luke Herceg Novi. Na peti mola nalazi se pumpa za gorivo.

UPOZORENJE: Pripazite na hridi istočno i jugoistočno od lukobrana. Hridi su na 1,5 kabla (oko 250 metara) od obale. Kad je jugo, u luci se pojave talasi.

Prvi dio lukobranskog mola je namijenjen turističkim brodovima, a od njegove polovine prema kraju nautičari vežu. Tu su postavljeni murinzi i priključci za vodu i struju.

Sidri se zapadno i istočno od luke, u uvali Meljine, nadomak Luke Zelenika ili ispred Igala (zaliv Topla). Kraj uvale je plitak!

NAPOMENA: U Igalu je idealno mjesto za kupanje djece - plaža zaliva Topla. Tu je i kupalište za osobe s invaliditetom.

ZELENIKA, Bokokotorski zaliv

Zelenika je najmlađe od bokokotorskih naselja. Nastalo je prije stotinjak godina kao najjužnija luka do koje je dosezala željeznična Austro-Ugarska monarhija koja je Boku povezivala sa Bečom i Budimpeštom. Na istočnom kraju pristaništa nalazi se manja suva marina sa nekoliko vezova

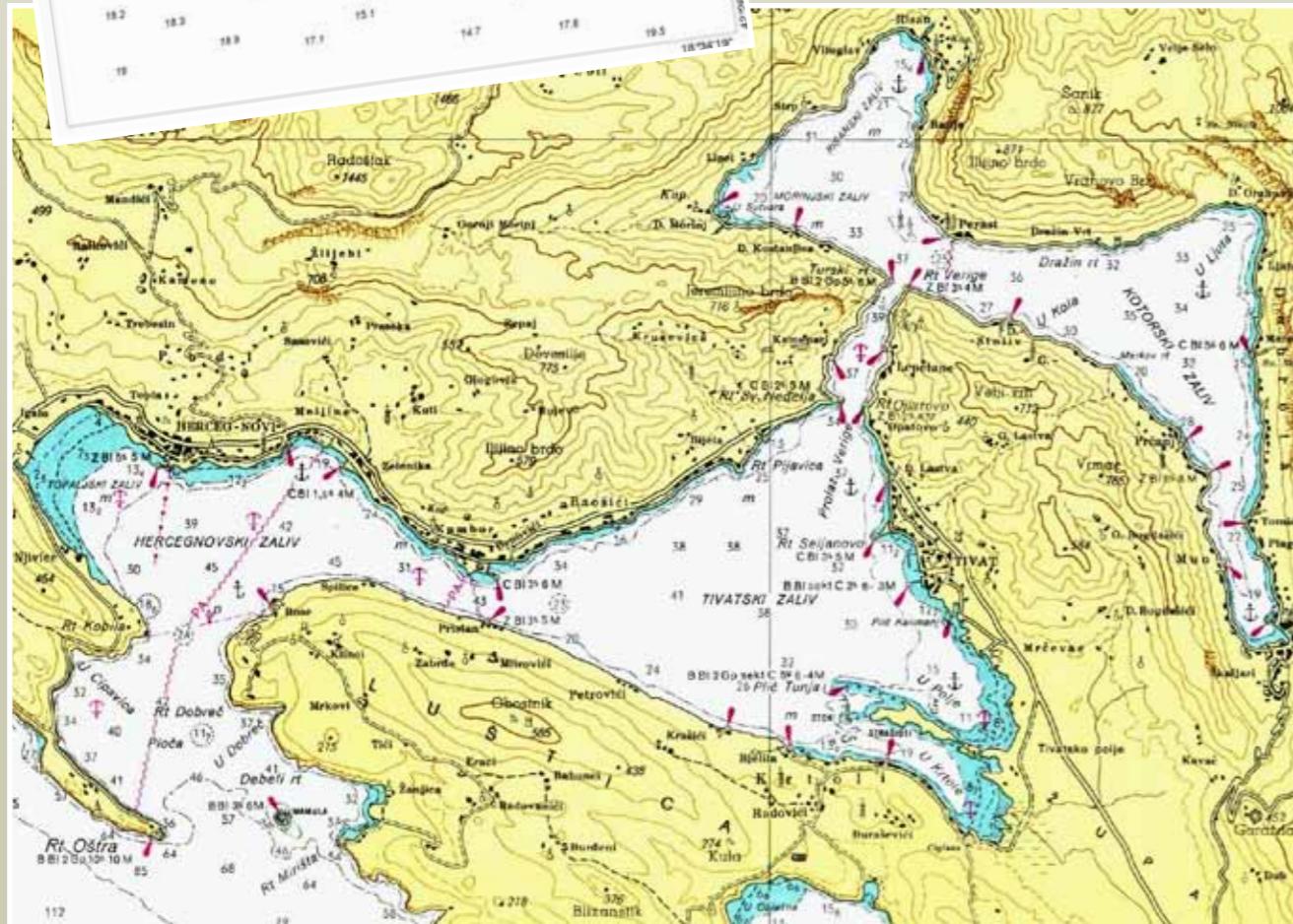

u moru. Zapadno od pristaništa u luci, u uvali Meljine je bezbjedno sidriti po buri.

Osim kao luka namjenjena transportnom brodskom saobraćaju, Luka Zelenika je i granični prelaz, ali u slučaju jakog južnog i jugozapadnog vjetra ili u dogovoru s graničnim vlastima u Zelenici, potrebne dozvole i međugranične obaveze pri uplovljavanju i isplavljanju mogu se obaviti i u Herceg Novom, Tivtu ili Kotoru (to se posebno odnosi na megajahte).

Ovdje se nalazi pomorski granični prelaz, ispostava Lučke kapetanije Kotor, granična policija i carina, a u blizini luke je marina.

UPOZORENJE: Kad duva jugozapadni i vjetrovi iz smjera juga, u luci je jako talasanje (promjena nivoa mora).

TIVAT, Bokokotorski zaliv

Tivat se razvio na prostranoj zaravni (ravnicaški predjeli rijetko su u brdovitoj Boki, stoga nije neobično da je ovdje izgrađen i aerodrom) kao jedno od najmlađih naselja u zalivu. Tivat su za izgradnju svojih ljetnikovaca odabirali prčanjski, dobrotski i kotorski plemići, te slavni i bogati pomorci (njopoznatiji je ljetnikovac porodice Buća-Luković). Oni su zasluzni i za nastanak gradskog parka, najvećeg u Boki, bogatog egzotičnim biljem koji su pomorci donosili sa svojih plovidbi.

Glavnu ulogu u istorijskom razvoju današnjeg grada imala je Austro-Ugarska monarhija koja je ovdje odlučila da izgradi vojnu pomorskiju bazu sa brodogradilištem – Arsenal, potvrđujući tako još jednom koliki je strateški značaj Boka imala tokom istorije. Brodogradilište iste namjene razvijalo se i u Jugoslaviji sve do trenutka osamostaljenja Crne Gore, kada je na dobrobit svih nautičara, odlučeno da se Arsenal pretvoriti u marinu – Porto Montenegro.

Izgradnja najveće marine za megajahte na istočnoj obali Jadrana podstakla je razvoj ovoga grada. Dijelovi marine,

a posebno njeni kopneni sadržaji još su u izgradnji. Od kada je izgrađena marina ne treba tražiti mjesto za vez na prostranom pristaništu istočno od nje (pristanište Staničić) na kome je na stalnom vezu školski brod "Jadran", a vežu se i turistički brodovi.

Velelepni trojarbolni jedrenjak "Jadran" izgrađen je 1931. godine u Hamburgu u Njemačkoj za potrebe Ratne mornarice Kraljevine Jugoslavije. Do Drugog svjetskog rata korišćen je za obrazovanje polaznika Mornaričke akademije u Dubrovniku, potom plovi pod italijanskom zastavom, a nakon kapitulacije Italije propada na vezu u Veneciju. Nakon rata, na zahtjev jugoslovenske vlade, vraćen je i pripojen Odredu školskih brodova Jugoslovenske ratne

mornarice a obnovljen upravo u brodogradilištu u Tivtu. Do 1991. godine na stalnom je vezu u Lori, splitskoj luci Jugoslovenske ratne mornarice, a od tada u Tivtu. Nakon osamostaljenja Crne Gore brod je obnovljen, a kao dio Crnogorske mornarice učestvuje na svjetskim izložbama brodova u Portugalu i Engleskoj.

Južno od Tivta, ispred istočne ivice ovog dijela Boke, kao uski rt koji uvalu dijeli na dva dijela, posložila su se tri ostrva. Prvo od njih je ostrvo samo za vrijeme plime, a kada je oseka onda je poluostrvo, zbog čega se i naziva Prevlaka. Na njemu su ruševine manastira Sv. Arhangela Mihaila s početka 13. vijeka i crkva Sv. Trojice iz 19. vijeka. Slijedi ostrvo Stradioti (Sveti Marko), najveće u cijeloj Boki, te ostrvo samostan, Bogorodičino ostrvo ili Gospa od Milosti. Ovdje se nalazi isusovački samostan i crkva iz 15. vijeka.

U marini Porto Montenegro nalazi se pomorski granični prelaz i pumpa za gorivo.

UPOZORENJE: Pola milje zapadno od rta malog ostrva Stradioti proteže se plićak na čijem kraju je oznaka sa svjetlom. Istočni kraj Tivatskog zaliva (uvala Podpolje) plitak je, a tu su i bazeni užgajališta školjki, zbog čega je sidrenje zabranjeno. Na kraju uvale postavljena su prilazna svjetla aerodroma Tivat. Zaliv je dobro zaštićen od bure, a otvoren zapadnim vjetrovima.

Vez je moguć s istočne strane marine i u zapadnom dijelu unutrašnjosti marine Porto Montenegro. Ograničena je mogućnost veza na pristaništu namijenjenom putničkim i turističkim brodovima istočno od marine (pristanište Staničić).

Ljeti se vez može naći samo uz istočnu i zapadnu stranu. Desetak mjeseta za vez je u servisnoj marini Bonići (Navar Nautical Center), oko milju jugoistočno od glavnog mjesnog pristaništa.

KOTOR, Bokokotorski zaliv

Istorijski i strateški značaj Boke Kotorske potvrđuje ovaj veličanstveni grad koji i danas odiše dostojarstvom, važnošću i moći. Kotor je vijekovima bio najdublja tačka turskih teritorija. Kotorske zidine duge su skoro pet kilometara i predstavljaju jedinstven primjer fortifikacione arhitekture u Evropi jer su potpuno očuvane. Od osnivanja grada u 7. vijeku dograđivane su i mijenjane, te nose pečat mnogih vremena, pa je tako tvrđava Sveti Ivan (poznata kao San Giovanni) bila jedno od najmoćnijih

mletačkih utvrđenja na jadranskim posjedima. Crkve, palate kotorske vlastele i javne zgrade daju ovom čudu urbanističke ideje posebnu draž, a šetnja kotorskim uličicama doživljava je koji se urezuje duboko u pamćenje. Staro gradsko jezgro je među najbolje očuvanim gradskim cjelinama na Sredozemlju i pod Uneskovom je zaštitom. Pomorska baština Kotora jedna je od najvažnijih na Jadranu. Od srednjeg vijeka prisutna je tradicija pomoraca, kapetana i mornara koji su jedrenjacima plovili cijelim Sredozemljem. Od tada postoji Bokeljska mornarica, udruženje kotorskih i bokeljskih kapetana i mornara,

Zajednička promocija i unapređenje nivoa sigurnosti nautičkog turizma
u Dubrovačko-neretvanskoj županiji i na Crnogorskem primorju

nastala s namjerom da se pojedinci i staleži povežu, isprepletu svoje interese i ojačaju društvenu sigurnost i zaštitu. Tradicija ovog udruženja čuva se do danas. Najveći procvat pomorstvo doživljava u 17. i 18. vijeku kad je u Kotoru registrovano više od 300 jedrenjaka. Pomorstvo Kotora zasluzno je i za procvat cijelog zaliva, a pogotovo obližnjih mjeseta. U Prčanju je u jednom trenutku živjelo stotinjak kapetana duge plovidbe, a bili su toliko bogati da su novac u vrijeme mletačke uprave posuđivali čak i državi. Stoga nije neobično to što vizurom Prčanja dominira crkva posvećena Rođenju Marijinom, veličanstveni sakralni objekat ove regije. Iz Prčanja je i Ivo Visin, prvi Južni Sloven koji je oplovio svijet na malom jedrenjaku „Splendidu“. Kotor ima i svoju Blaženu Ozanu Kotorsku. Crnogorska čobanica skromnog porijekla bila je poznata po svojoj vidovitosti i ispunjenim proročanstvima. Ova vidovnjakinja je odigrala presudnu ulogu u vrijeme napada turskog admirala i gusara Hajrudina Barbarose na Kotor. U konkatedrali, crkvi Svete Marije od Rijeke, nalazi se zastavljeni sarkofag sa njеним moštim. U zoni međunarodnog graničnog prelaza Luke Kotor megaahate mogu obaviti sve formalnosti. U luci su lučka kapetanija, pomorski granični prelaz, pogranična policija i carina, a u blizini je i lučka uprava.

UPOZORENJE: Luka je dobro zaštićena, osim od zapadnih vjetrova koji stvaraju talase. Bura duva jako, ali ne stvara talase. Za vrijeme oseke uz glavno pristanište i rivu koja se na njega nadovezuje jaka je struja iz sjeverozapadnog smjera. Sa sjeverne strane pristaništa, dotok rječice Škurde stvara struju koja nakon kiše može biti jaka.

Perast

Početak dugog trouglastog pristaništa na koji se nadovezuje riva, mjesto je vezivanja kruzera, a lokacija iza njega rezervisana je za megaahate. Vez za motorne brodiće i jedrilice moguće je pri kraju rive gdje je postavljen ponton s murinzima i priključcima za struju i vodu. Možete se vezati bokom i sa sjeverne strane početka pristaništa na mjestu ulivanja rječice Škurde, gdje je i zgrada lučke kapetanije. Manja marina je u mjestu Prčanj.

PERAST, Bokokotorski zaliv

Perast, barokni grad Boke, nekada je imao veliku stratešku važnost jer je iz njega postojala najbolja mogućnost kontrole uskog prolaza Verige kojim se uplovjava u sjeverni, najskriveniji dio Bokokotorskog zaliva (u doba najvećeg sjaja bokeljskih gradova prolaz se zatvarao lancima učvršćenim na njegovoj istočnoj i zapadnoj obali). Stoga je ovdje i tvrđava Svetog Krsta, odbrambeno zdanje koje dominira nad gradom. Kameni grad koji izgleda kao da je u njemu vrijeme jedrenjaka zauvijek stalo, jedno je od najbolje očuvanih gradskih jezgara na istočnoj obali Jadrana. U njemu je u 17. vijeku osnovana pomorska škola koja je imala toliku slavu da je Petar Veliki, ruski car, u nju upućivao mlade plemeće na školovanje. Perast je poznat i po svojim zvonicima – u tom gradu koji se penje strminom uz more postoje čak 22 crkve i porodične kapele. Palata porodice Bujović na zapadnom dijelu mjesta smatra se jednom od najljepših u cijeloj Boki. Ispred Perasta nalaze se dva bokeljska sakralna čuda, ostrva sa crkvama posvećenim Bogorodici - Gospa od Škrpjela i Svetom Đorđu. Nevjerovatno privlačna i skladnog izgleda, crkva Gospe je izgrađena nasipanjem hridi na kojoj su jedne olujne noći, sredinom 15. vijeka braća Moršetići uočili ikonu Gospe. Pronalazak ikone na

● Gospa od Škrpjela

● Zaliv Trašte

školju povezuje se sa čudesnim ozdravljenjem jednog od bolesne braće. Danas je ovo prekrasno oslikana crkva sa oko 2 000 zavjetnih pločica (gradnja prvo bitne kapele počela je 1452. godine). Na ostrvu Sveti Đorđe nekada je bilo sjedište benediktinske opatije, a više puta pregrađivana crkva i samostan prvi put se pominju u 12. vijeku. Legenda o nesrećnoj peraškoj ljubavi je inspirisala i švajcarskog slikara Arlonda Beklina za djelo „Ostrvo mrtvih“.

UPOZORENJE: Bura duva iz Risanskog zaliva prema prolazu Verige, te se ispred pristaništa jače ne osjeća; jugo i maestral koji duvaju iz prolaza Verige ne stvaraju veće talase.

Glavno pristanište Perasta tačno je ispod zvonika centralne crkve. Ovo pristanište, kao i dva manja zapadno i istočno od njega, većinom zauzimaju izletnički brodići koji prevoze turiste do ostrva Gospe od Škrpjela (i na ostrvu je malo pristanište). Ljeti se vez na "glavnem" molu može naći samo u večernjim satima, kada izletnički brodići ne plove prema ostrvu. Sidri se ispred grada, za vrijeme bure bliže istočnoj strani Perasta, a kad je jugo bliže zapadnoj strani, na početku Risanskog zaliva.

RISAN, Bokokotorski zaliv

Risan je nekada važio za bitno ilirsko uporište. Ovdje je bila ustoličena kraljica Teuta. Rimljani su porazili Ilire u 3. vijeku p.n.e. Prema legendi, ilirska kraljica Teuta bacila se u more s visoke stijene iznad Risan. Nije potrebna bujna mašta da bi se zamislilo koliko je bogat morao biti grad koji je imao svoju kovnicu novca (230. godine p.n.e.). To znači da je imao razvijenu trgovinu vodenim i kopnenim putevima. Teuta je bila gusarska kraljica, strah i trepet južnog Jadrana i Otranta. Prema rimskim izvorima, nakon smrti muža, kralja Agrona, Teuta je nastavila osvajanje grčkih kolonija. U takvoj situaciji porobljeni grčki gradovi pozivaju Rim u pomoć protiv Teute. U ratu s Rimljanim 229. godine p.n.e. Iliri su izgubili veliki dio svoje teritorije,

te je godinu kasnije skopljen mir. Nema vjerodostojnih podataka o sudbini kraljice Teute, pa se razvila legenda koja je poznata do danas. Legenda kaže da je Teuta bila vilinski lijepa, mudrija od zmije i hrabrija od lava. Imala je muško srce u ženskim grudima. Kada je naslijedila prijesto, preselila se u Risan i na brdu Gradina iznad mora izgradila tvrđavu. Ostaci tvrđave vidljivi su i danas. Kada su Rimljani stigli u grad, Teuta se sa svojim podanicima i blagom sklonila u tvrđavu i mjesecima odolijevala rimskoj opsadi. Vidjevši da će neprijatelj osvojiti tvrđavu, Teuta se prema legendi, sa svojim blagom bacila niz vodopad podzemne rijeke čiji se tok gubi u njedrima planine Orjen, ostavivši za sobom veliku tajnu o blagu za kojim arheolozi i danas tragaju (jedna legenda o Teuti i njenom dvoru vezana je i uz ostrvo Svetac pokraj Visa). Rimljani utvrđuju naselje te ono postaje – Risinium, njihova najvažnija baza u cijeloj Boki, gdje je otvorena i kovnica novca. Iz perioda kraja 2. vijeka n.e. pronađeni su i ostaci rimske vile sa dobro očuvanim mozaikom na kome je lik Hipnosa, inače jedino predstavljanje boga sna na istočnoj obali Jadrana.

Stari, dobrim dijelom napušteni Risan cjelina je od kamenih kuća podignutih oko jedne uličice koja se izdiže od mora prema brdu. Izgleda nestvarno, poput neke filmske scene. Taj se stari dio naselja i ne vidi jer ga je opkolila novogradnja. Mjesto danas djeluje tiho, a pri uplovljavanju pogledom dominira hotelsko zdanje na sjeveru mjesta, vodopad iz istoimene pećine Sopot i specijalna bolnica za ortopediju i neurohirurgiju. U obližnjim Lipcima su crteži jelena koji datiraju iz gvozdenog doba.

UPOZORENJE: Bura u luci duva snažno, ali ne stvara talase; kada duva zapadni vjetar more je talasasto.

Pristanište koji zatvara mandrać luke i riva zauzeti su brodićima mještana. Pristanište je ograđeno carinska luka namijenjena manjim trgovackim brodovima. Jedina mogućnost za vez je sa sjeverozapadne strane ovoga pristaništa. Južno od pristana usidrene su dvije plutače. Ispred samog mjesta je sigurno sidrište.

● Risan

ŽANJICE, uvala

Lijepa uvala na zapadnom dijelu poluostrva Luštica, na samom ulazu u Bokokotorski zaliv. Od nešto manje uvale Mirišta (južno od uvale Žanjice) odvojena je samo manjim oblim poluostrvom te zajedno čine skladnu cjelinu. Ove su uvale idealne za prvo kupanje na "otvorenom" moru nakon isplavljanja iz Boke Kotorske ili posljednje kupanje prije uplovljavanja u zaliv. Na kraju uvale Žanjice je veliki rt, dug oko 300 metara, koji kao da najavljuje desetine drugih što se nižu prema jugoistoku. Zbog privlačnog rta sa kulom Arza na njegovom kraju, ovo je vrlo popularno kupalište. Na obroncima uvale prostiru se na desetine vikendica, a na južnoj strani jedan kraći mol. Jedna od zanimljivosti ove uvale je utvrđeni manastir s crkvom Vavedenja Presvete Bogorodice (izgradnja crkve počela je u 12. vijeku) koji zauzima gotovo cijelu površinu majušnog ostrva sa sjeverne strane rta Mirište. Ispred uvale je ostrvo Lastavica, poznatije kao Mamula, koje je dobilo ime po austrijskom vojnom zapovjedniku. Ovo izuzetno utvrđenje zajedno s kulom na rtu Oštra (zapadni ulaz u zaliv Boke Kotorske) čuvalo je ulaz u zaliv. Atrakcije ovog uskog akvatorijuma tu ne prestaju. Nedaleko je još jedna koju je stvorila priroda – Plava šipila. Oko jednu i po milju jugoistočno od rta Mirište, u stijenama između uvala Zlatna luka i Mala gora, smještena je divna šipila sa svodom koji se uzdiže devet metara iznad mora.

UPOZORENJE: Uvala Žanjice zaštićena je od juga, ali kad je on jak, u njoj ima "mrtvog mora"; potpuno je izložena vjetrovima sa zapada i jugozapada. Kraj uvale je plitak, a ispred njega postavljene su plutajuće bove za zaštitu kupača. Pri sidrenju pripazite na olupine oko 400 metara zapadno od rta Ogada (rt između uvala Žanjice i Mirišta) na dubini od oko 30 metara.

Sidri se po sredini uvale Žanjice ili ispred manje zaštićene uvale Mirišta.

NAPOMENA: Plaža u uvali Žanjice je idealna za djecu.

ZALIV TRAŠTE

Zaliv Trašte je prostrana uvala koja se u smjeru jugoistok-sjeverozapad proteže u dužini od čak tri milje. Zaliv je najužim dijelom poluostrva Luštica odvojen od Tivatskog zaliva, od koga ga dijele samo tri kilometra vazdušnom linijom.

U zavisnosti od vjetra, u Traštu koji se širi u nekoliko krakova, može se pronaći dobar zaklon. U zapadnom dijelu zaliva nalaze se uvale Međeđa i Oblatno. U Međeđi je napušteni kamenolom, a uz rt Kamenovo (južni rt kraka) pristanište za utovar kamena. Sjevernije u uvali Oblatno je prostrana pješčana plaža na kojoj se tokom ljetnjih mjeseci nalazi luksuzni kupališni kompleks. Ispred plaže usidreno je nekoliko plutača. Kod najsjevernijeg kraka u uskoj uvali Pržna u izgradnji je hotelski kompleks najviše kategorije u mediteranskom arhitektonskom stilu (na mjestu starog srušenog hotela). Kraj uvale je pješčane strukture, a ispred plaže su postavljene plutajuće bove za zaštitu kupača. Obale uvale su stjenovite.

Najsigurniji zaklon je u jugoistočnom kraku Bigova, duboko uvučenom u kopno.

UPOZORENJE: Ispred istočnog rta zaliva (rt Trašte) proteže se pojas plićaka (na rtu je svetionik); 1,8 milje jugoistočno od rta Trašte označena je hrid Kalafat. U sjeverozapadnom kraku zaliva dobra je zaštita od maestrala; uz obalu ovoga kraka je plitko. Krak Pržna izložen je vjetrovima sa juga i jugozapada. Ljeti su uz kraj uvale postavljene plutajuće bove za zaštitu kupača. Uvala Bigova zaštićena je od bure, juga i jugozapadnog vjetra; njen je kraj plitak.

U zavisnosti od vjetra, moguće je sidrenje u svakom od krakova. U uvali Oblatno, usidreno je nekoliko plutača; sa jugoistočne strane pristaništa u Bigovi (ispod lučkog svjetla) moguće je vez bokom (strana prema istoku zauzeta je brodićima mještana, dok je na sjeverozapadnoj strani ljeti postavljen gol vaterpolo igrališta).

Bigova

Ovaj projekat je finansiran od strane
Evropske unije

Zajednička promocija i unapređenje nivoa sigurnosti nautičkog turizma
u dubrovačko-neretvanskoj županiji i na Crnogorskom primorju

Bećići

BIGOVA, uvala

Bigova je lijepa uvala na krajnjem jugoistočnom dijelu zaliva Trašte. Sve do svoga plitkog kraja uvukla se dužno u kopno, a iza nje je plodno i obrađeno polje. Na kraju uvale se nalazi obilje ljevkovitog blata, peleoide. Nekada je Bigova bila najpoznatije ribarsko naselje ovog akvatorijuma. Nešto se od ribarske atmosfere zadržalo, ali novom turističkom izgradnjom Bigova je prilično promjenila izgled. Ova je uvala najbolje zaklonjeni dio zaliva Trašte i popularna je za ronjenje.

UPOZORENJE: Uvala je zaštićena od svih vjetrova od sjevera do jugozapada; kraj uvale je vrlo plitak.

Pristanište je stari kameni lukobranski mol, sa sjeverozapadne strane dograđen dvostrukom većim betonskim dodatkom, tako da je podijeljen zidom lukobrana. (Na starom dijelu pristaništa je lučko svjetlo). Sa jugoistočne strane pristaništa (ispod lučkog svjetla) moguće je vez bokom (strana prema istoku zauzeta je brodicama mještana, dok je na sjeverozapadnoj strani ljeti postavljen gol vaterpolskog igrališta). Sidrenje je moguće po cijeloj uvali.

Budva

BUDVA

Budva je crnogorska metropola turizma, poznata po bogatom zabavnom životu - mjesto koje baš svi žele da obiđu i da u njemu borave. Poput Svetog Stefana, i Budva je prvobitno bila naselje na poluostrvu (nekada davno to poluostrvo je bilo ostrvo). Stari dio Budve neodoljivo privlači svojim skladom, zbijenim kućama između kojih se izdižu crkveni tornjevi, javne zgrade i uske uličice. Budva je jedan od najstarijih gradova na Jadranu. Prema legendi, osnivač Budve bio je Kadmo (sin feničanskog kralja Agenora) koji se uputio u potragu za svojom sestrom Evropom. Putovao je na volovskoj zaprezi (buthoe, bus, gr. – volovi, otuda i ime grada) i ovdje je zaposjeo ilirsku zemlju. Tokom 5. vijeka p.n.e. na prostoru grada bila je pijaca na kojoj je domaće ilirsko stanovništvo razmjenjivalo robu sa Grcima. Još u vizantijsko vrijeme ovdje je bila smještena biskupija. Kako je njegov geografski položaj strateški vrlo važan, grad je imao burnu istoriju tokom koje su se smjenjivale sve vlasti uobičajene za područje istočnog Jadranu – rimska, slovenska, mletačka, francuska i austrijska. Grad je zbog neprekidne opasnosti od osvajača okružen fortifikacionim zidinama koje poput kotorskih imaju četvoro vrata – dvoje prema

moru (Murava i Porta Pizana), jedna prema istoku i jedna prema kopnu. Kao najjužniji mletački posjed, često je bio izložen gusarskim napadima. Gusari su ponekad, uprkos zidinama, uspijevali da uđu u grad pustošeći ga. Kako nekada Budva nije imala razvijen saobraćaj, u njemu su utočište nalazile mnoge izbjeglice koje su doplovile sa raznih strana. Bila je to određena vrsta karantina za one koji su u Budvi čekali priliku da nekud otplove. Danas je život u starom gradu vrlo dinamičan. Butici, kafići, restorani, muzej, pa čak i crkve, otvoreni su do kasnih noćnih sati. Tako je i u novijem dijelu grada koji se proteže prema sjeveru i prema istoku uz obalu uvale. U luci koja je pretvorena u marinu smještene su: ispostava lučke kapetanije, kancelarije Marine Budva, pomorski granični prelaz, pogranična policija, carina i pumpa za gorivo, kao i prodavnica nautičke opreme

UPOZORENJE: Iz kursa juga u luku se uplovjava kroz jaružan prolaz označen plutačama sa svjetlom zapadno od izduženog, visokog ostrva Sveti Nikola. Ispred sjeverne obale ovoga ostrva se nalazi nekoliko hridi, grebena i plićaka, te zato treba ploviti dalje od te obale (najopasniji je greben Galijola, zapadno od rta Školj, južne tačke ostrva Sveti Nikola); između južnog rta ovog ostrva i obale kopna je uska grebenasta podvodna ponta, pa je najbolje ne uplovjavati u luku s istočne strane (u blizini obale postoji prolaz dubok pet metara). Između sjeverozapadnog rta ostrva Sveti Nikola i luke postoji podvodna greda koja je na najplićem mjestu (4,9 metara) označena svijetlećom plutačom. Jaka bura otežava uplovljavanje. Luka je zaštićena od zapadnog vjetra; u vrijeme južnih vjetrova u luci je česta pojava talasanja (promjena nivoa mora).

U marini, ispred sjeverne lučke rive je siguran vez. Riva je u najzaštićenijem dijelu luke namijenjena za vez međagahti; može se vezati uz sjeverozapadni rt ostrva Sveti Nikola gdje postoji nekoliko pristaništa i riva kao i suva marina. Sidrenje je moguće sa obje strane grebenaste ponte između ostrva Sveti Nikola i obale (istočno od luke), i u uvali Jaz, odmah zapadno od budvanske luke (u uvali je velika, 1,2 km duga šljunkovita plaža), kao i u uvali Trsteno (zapadno od uvali Jaz) ili ispred plaže u Bećićima (istočno od luke).

NAPOMENA: Idealno kupanje za djecu na jednoj od 17 šljunkovitih ili pješčanih plaža u Budvi i okolini Budve.

BEĆIĆI

Velika uvala, zapravo istočni dio prostranog zaliva Budve, od budvanske luke fizički je odvojena strmim klisurastim rtom Zavala. Zbog ovog monumentalnog rta, Zavala je drugo ime za uvalu mjesa Bećići. Bećići su se od malog mjesa razvili u glavno odredište budvanske rivijere. Gotovo dva kilometra duga plaža od sitnog šljunka oduvijek je privlačila turiste i s pravom se smatra jednom od reprezentativnih crnogorskih plaža. Na turističkoj izložbi u Parizu 1935. godine ovjenčana je sa Grand Prix kao najljepša plaža u cijeloj Evropi.

Uvala je idealno mjesto za sidrenje i odmor tokom plovidbe ili prije pristajanja u budvansku marinu.

UPOZORENJE: Zapadni dio uvale zaklonjen je od svih vjetrova osim od juga.

Sidrenje je dozvoljeno dalje od plaže kako se ne bi ometali kupači. Akvatorijum najzaštićenijeg zapadnog dijela uvale pod rtom Zavala namijenjen je za vožnju skuterima i skijanje na vodi.

NAPOMENA: Za djecu idealno mjesto za kupanje.

SV. STEFAN

Ovo ostrvo, uskim nasipom spojeno s kopnjem, jedno je od najčešće fotografisanih jadranskih dragulja. Početkom šezdesetih godina prošlog vijeka, u doba socijalizma kada je luksuz bio nepoželjan, pa čak i zabranjen, Sveti Stefan je postao poznat kao jedan od prvih, tadašnjem narodu teško zamislivih i nedostižnih rizorta bogatstva i luksuza. Tada je ovo pitoreskno ribarsko naselje pretvoreno u ostrvo-hotel, a svaka od kućica na utvrđenom ostrvu preuređena je u luksuznu vilu. Od tada do danas ostrvo ima istu namjenu. Obalni pojas od Budvanskog zaliva, pa sve do Petrovca na jugoistoku je zavičaj plemena Paštrovići. Paštrovići su na ostrvu izgradili dvanaest kuća za svaku porodicu njihovog plemena. Podigli su i četiri crkve, od kojih su dvije posvećene Svetom Stefanu po kome je ostrvo i dobilo ime.

Ovo ostrvo, kasnije nasipom spojeno s kopnjem, u vrijeme Mletačke Republike imalo je veliki strateški značaj zbog uloge u kontrolisanju plovног puta.

U uvali, sjeverozapadno od nasipa koji ostrvo spaja s obalom, nekada je bila ljetna rezidencija kraljice Marije Karađorđević ispred koje se proteže današnja Kraljeva plaža, a u susjednoj, sjevernijoj uvali smještena je plaža vladarke, poznata kao Kraljičina plaža. Tim uređenim prostorom, okruženim čempresima i maslinjacima, danas brine luksuzni hotelski brend koji zajedno sa ostrvom formira jedinstven rezidencijalni kompleks najviše hotelske kategorije.

UPOZORENJE: Pripazite na hrid Golubinj jugoistočno (SE) od Svetog Stefana. Sidrište jugoistočno (SE) od ostrva zaštićeno je od bure i zapadnog vjetra.

Uvala sjeverozapadno (NW) od Svetog Stefana je zatvoreno područje i u njoj su, dalje od obale, postavljene plutajuće bove za zaštitu kupača.

Sidri se s jugoistočne (SE) strane Svetog Stefana; sa sjeverozapadne (NW) strane dalje od obale, dubina je velika. Lijepo je sidriti i ispred plaže u Miločeru, pola milje sjeverno od Svetog Stefana.

NAPOMENA: Plaža jugoistočno od Svetog Stefana je idealno kupalište za djecu.

PETROVAC

U uvali smještenoj sjeverozapadno od mjesta sa strmim klisurastim obalama, te još jednom od brojnih prelijepih šljunkovitih plaža, u izgradnji je hotel. Ipak, nautički orientir nisu sve te novije gradnje već dva mala ostrva, tačnije hridi (hrid Sveta Nedelja i hrid Katič sa svetionikom) južno od Petrovca. On je današnje ime dobio nakon Prvog svjetskog rata, a do tada se naselje zvalo Lastva. Iako u Petrovcu postoje nalazišta iz rimskega perioda, njegova pisana istorija vezana je za Mletačku Republiku koja njime vlada od sredine 15. vijeka. Sto godina kasnije, Mlečani grade tvrđavu Castellum Lastva za odbranu od gusarskih napada. Pomorsku tradiciju mesta i njegovu stogodišnju povezanost s morem potvrđuje i kapela Sv. Nedelje koju su izgradili mornari u znak zahvalnosti što su ostali u životu tokom plovidbe olujnim morem.

● Petrovac
/ostrva Katič i Sv. Nedelja/

UPOZORENJE: Uvala Petrovca potpuno je izložena svim vjetrovima II i III kvadranta. Pripazite na grebenasti plićak Katič, dva kabla južno od istoimene hridi. Južno od pristaništa u luci, more je plitko a opasnost predstavlja i kamenje od porušenog dijela luke, zbog čega tu nije moguće sidrenje.

Uz kratko, visoko pristanište malo je mesta za vez. Nije moguće sidriti ispred luke zbog brojnih plutača za ljetni vez brodića koje pripadaju mještanima, stoga je bolje sidriti zapadno od mjesta, blizu upečatljivo visokog, kao nožem odrezanog rta Crvene stijene, ili jugoistočno od mesta u uvali Tiha luka (Lučica), gdje je izgrađen još jedan od mjesnih hotela.

NAPOMENA: Na žalovima u mjestu i oko njega idealna su kupališta za djecu.

PEČIN, uvala

Između Petrovca i Bara je akvatorijum na čijoj se obali naizmjenično ređaju strme visoke stijene i prekrasne plaže, od kojih su mnoge skrivene i dostupne samo s mora. Jedna od tih plaža nalazi se u uvali Pečin, a poznatija je pod imenom Kraljičina plaža.

● Kraljičina plaža

Zbog predivnog žala posutog sitnim crvenkastim pijeskom ova uvala neodoljivo privlači kupače, baš kao što je nekada privukla kraljicu Milenu, ženu crnogorskog kralja Nikole Petrovića. Njihova ljetna rezidencija danas je muzej kraj gradske plaže u Baru. Osim plaže, pažnju privlači i visoki sjeverozapadni rt uvale, potpuno stjenovit, sa čije se zapadne strane uzdiže visoka klisura. Na uređenoj plaži uvale je u izgradnji nekoliko ugostiteljskih objekata. Jugoistočno u uvali Čanj proteže se još jedna plaža, duga više od kilometra. U uvali su smješteni brojni hoteli i vikendice.

UPOZORENJE: Uz istočnu obalu pripazite na hridi i grebenasto dno. Uvala je zaklonjena od maestrala, a sasvim otvorena prema jugu. Ispred plaže postavljene su plutajuće bove za zaštitu kupača.

Sidri se bliže sjeverozapadnoj obali.

NAPOMENA: Uvala je kupalište kao stvoreno za djecu.

● Bar

BAR

Luka Bar je najveća crnogorska luka za utovar trgovačkih brodova, za trajektnu vezu s lukom Bari u Italiji, kao i glavna luka za vez brodova Crnogorske ratne mornarice.

Današnje novije naselje koje se razvilo u moderan grad, posebno zahvaljujući gradnji nakon zemljotresa 1979. godine, nazivaju i Novi Bar, dok je Stari Bar visoko na brijegu četiri kilometra prema istoku. Ozidani i ruševni Stari Bar bio je mitski primorski centar balkanskih Slovena. Izgrađen je za vrijeme prisustva Vizantije u 6 i 7. vijeku kao važno uporište sa koga se pruža dobar pogled prema potencijalnim napadačima s mora i kopna. Ovdje je nastao „Ljetopis popa Dukljanina“, svojevrsna Ilijada Južnih Slovena.

U Baru se posebno ističe ljetna rezidencija, odnosno ljetni dvor kralja Nikole. To lijepo zdanje, izgrađeno 1885. godine, okruženo velikim parkom, smješteno je sjeverno od luke uz more na plaži Topolica. Danas je ovo zavičajni muzej i umjetnička galerija.

Područje Bara prema jugu sve do Ulcinja poznato je po velikim maslinjacima i kvalitetnom maslinovom ulju. U Starom Baru još uspješno raste jedna od najstarijih maslina na svijetu za koju se prepostavlja da je stara više od dvije hiljade godina - Stara maslina.

Lučka kapetanija se nalazi nedaleko od luke u kojoj je pomorski granični prelaz, dok je u obližnjoj marinu pumpa za gorivo (pri vrhu lukobranskog gata na ulazu u marinu).

UPOZORENJE: Područje Bara poznato je po jakoj buri, ali je sama luka zaštićena od svih vjetrova. U plovidbi sa jugoistočne strane a pri uplovljavanju nakon rta Volujice (na kome su svjetionik i veliki rezervoari za gorivo) treba oploviti i dugi lukobranci mol koji štiti luku sa zapada.

Vez ćete pronaći u velikoj marinii (sa istočne strane ulaza u luku). Veže se bokom na prvi od osam gatova ili uz rivu na zapadnom lukobranu marine. Vezovi su opremljeni murinzzima i priključcima za struju i vodu. Sidri se ispred plaže sjeverozapadno od luke sve do rta Ratac, a i nakon njega u lijepom zalivu mjesta Sutomore (jedan od orientirira pri uplovljavanju su visoke crvenkaste stijene koje se od Sutomora protežu prema Baru).

NAPOMENA: Barske plaže (protežu se sjeverozapadno od luke, pa sve do Sutomora) su idealna kupališta za djecu.

VALDANOS, uvala

Lijepa i skrivena uvala, tri milje sjeverozapadno od Ulcinja, za svoj mir treba da zahvali tome što je do prije nekoliko godina bila zatvoreno vojno područje i tako očuvala prirodnu izvornost. Strme obale obrasle su gustom makijom i crnogoričnom šumom, a zaravan prema istoku obiluje maslinjacima. Ovdje se nalazi više od osamdeset hiljada stabala maslina od kojih su neka vrlo stara.

Nekada je uvala bila glavna luka ulcinjskih gusara, te je akvatorijum ispred uvale bio poprište brojnih pomorskih bitaka. Najpoznatija od njih dogodila se 1675. godine kada su Turci spalili veliki dio flote ulcinjskih gusara kao znak novog savezništva s Venecijom.

Na južnom rtu Mandra nalazi se najstariji svetionik u Crnoj Gori.

UPOZORENJE: Uvala je dobro zaštićena od juga, a potpuno izložena jugozapadnim, zapadnim i sjeverozapadnim vjetrovima. Na više mesta uz sjevernu obalu nalaze se grebeni.

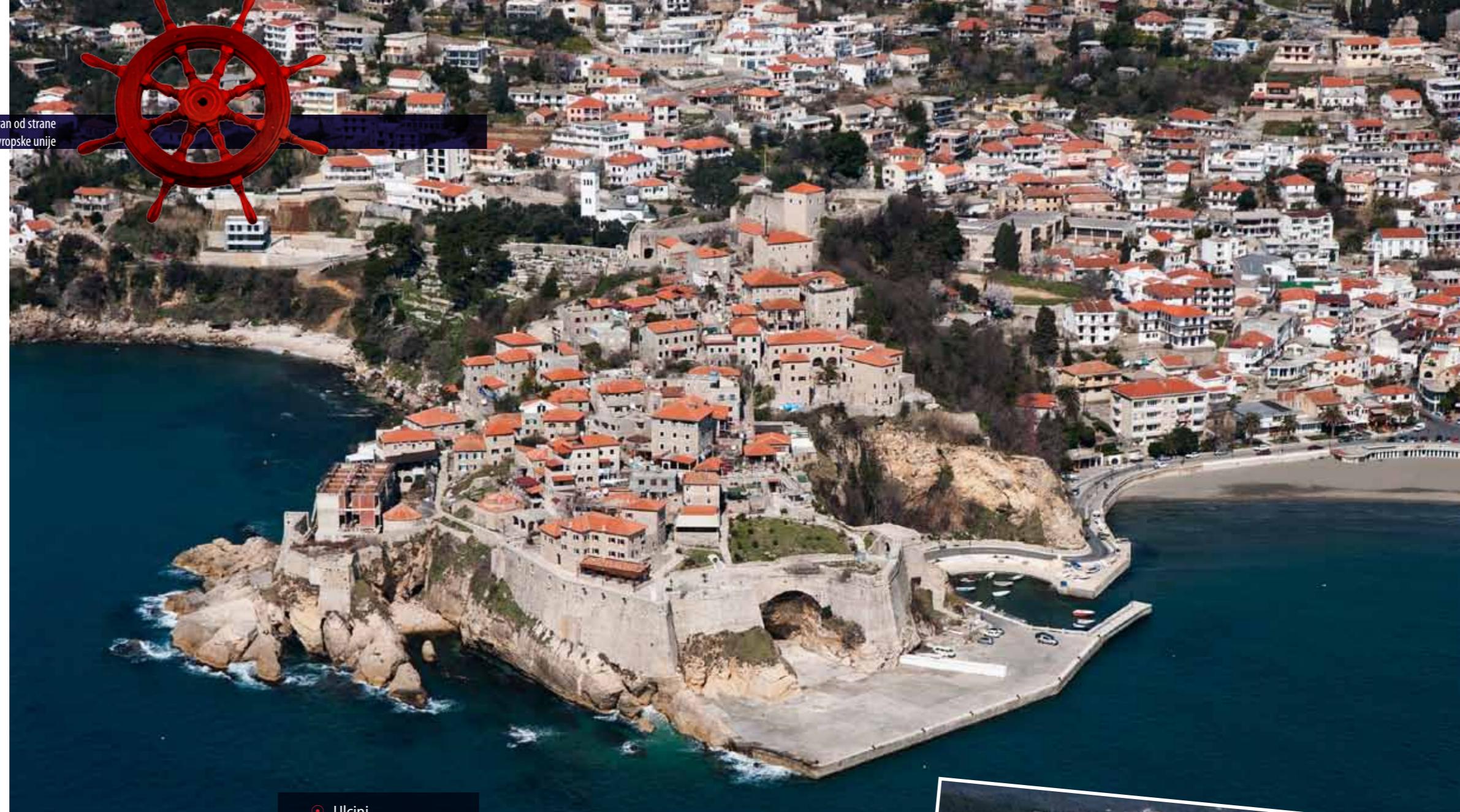
Sidri se podalje od plitkog kraja uvale (na kraju uvale je plaža od krupnih kamenih oblutaka).

ULCINJ

Ovo je najjužniji crnogorski grad, jedina tačka gdje se intezivno spajaju Orijent i Mediteran na istočnoj obali Jadrana. Prvi stanovnici i graditelji Ulcinja vjerojatno su bili Iliri i Kolhiđani krajem 5. vijeka p.n.e. od kada datiraju gradske kiklopske zidine.

U srednjem vijeku grad je bio znamenito gusarsko uporište kome se krajem 16. vijeka pridružuju gusari iz Tripolija, Tunisa i Alžira, a od 14. vijeka prisutni su gusari sa Malte. Bili su poznati po trgovini crnim robljem, te su u Ulcinju značajan dio stanovništva činili crnci iz Afrike. Gusari su ovdje otvorili i pijacu robljem. Navodno je jedan od njihovih zarobljenika bio i Miguel Servantes, slavni pisac „Don Kihota“, koji je u Ulcinju proveo pet godina i inspiraciju za ime glavnog ženskog lika ovoga djela upravo našao u romanskoj verziji imena Ulcinj.

Orijentalni izgled grada posljedica je osmanskih vladavina koja traje neprekidno do 1880. godine, kada je

Ulcinj

grad pripojen Crnoj Gori. U gradu postoji šest džamija, a najstarija je Ljamina džamija iz 1689. godine. U Starom gradu nalaze se monumentalna crkva-džamija iz 16. vijeka i kula Balšića gdje je posljedne godine života proveo prorok Sabataj Zevi, kao i Sahat kula (sredina 18. vijeka). Na Ulcinjskom polju, oko tri kilometra istočno od Ulcinja, nalaze se velike solane.

UPOZORENJE: U plovidbi s jugoistoka pripazite na neobilježenu hrid Čeran i pličak Čeku jugozapadno od hridi (ove su opasnosti udaljene milju od obale); u plovidbi sa sjeverozapada ispred obale između rta Mandre i luke Ulcinja postoji nekoliko hridi, a opasna je i hrid Veliki Kamen (Liman) koja se nalazi otprilike 0,4 milje sjeverozapadno od luke Ulcinj (hrid je dva kabla udaljena od obale).

Luka je zaštićena od bure i maestrala, a potpuno je izložena vjetrovima i talasima s juga. Pri kraju uvale luka je plitka; tu su i mnoge bove za barke mještana, a postavljene su i plutajuće bove za zaštitu kupača. Vez je moguć uz visoko pristanište uz zapadni rt luke. Sidri se istočno od pristaništa.

ADA BOJANA, ušće rijeke Bojane

Nakon stjenovite obale koja se ponegdje pretvara u visoke klisure, kakve smo sretali sve od rta Oštra i Bokokotorskog zaliva, samo 1,6 milju jugoistočno od ulcinjske luke otkrićemo potpunu suprotnost. Od rta Čerana, pa sve do ušća Bojane, odnosno granice s Albanijom, proteže se sasvim drugačiji predio. Obala je niska, a u dužini od 13 km

● Velika plaža

prostire se neprekidna pješčana plaža (Velika plaža) uz koju raste šuma borova. Ova plaža je raj za ljubitelje kupanja, kajtsurfinga i odmaranja na pijesku.

Ada Bojana je zapravo veliki pješčani sprud, ostrvo koje se nalazi u delti rijeke Bojane, uz čije se obale nižu lijepi i autentični restorani na vodi sa bogatom ponudom svježe ribe i specijaliteta mediteranske kuhinje. Ada je poznati turistički dragulj Crne Gore, nudističko naselje s predivnom pješčanom plažom i jedinstvenim okruženjem, vješto skriveno od znatiželjnih pogleda, sa dvije strane ograđeno rijekom Bojanom, a sa treće Jadranskim morem. Ada je već niz godina omiljena destinacija turista iz svih dijelova Evrope.

Zbog bujne vegetacije i obilja ribe ovo je ornitološki rezervat gdje slijedu mnoge ptice selice, te jedinstveno prirodno područje i u evropskim okvirima.

Bojana je plovna sve do 44 km udaljenog Skadarskog jezera, ali samo za plovne objekte malog gaza. U zapad-

no ušće rijeke, u kome vlada potpuno drugačiji, riječni ambijent, može se uploviti samo brodićima malog gaza ili pomoćnim čamcem.

UPOZORENJE: Pripazite na neobilježenu hrid Čeran i plićak Ceku jugozapadno od hradi (ove se opasnosti nalaze 2,2 milje južno-jugoistočno (S-SE) od rta Čeran i milju od obale). Akvatorijum je u potpunosti izložen svim vjetrovima i talasima sa otvorenog mora; zbog plićaka i sprudova na morskom dnu, koje stvaraju talasi s juga, ne treba da se isuviše približavate obali.

Pred Adom se sidri; jedini zaklon od sjeverozapadnih (NW) vjetrova je pod rtom Čeran (uvala Milena).

NAPOMENA: Najpogodnija plaža za djecu na istočnoj obali Jadrana.

● Ušće Bojane

● Dubrovnik

HRVATSKA

DUBROVNIK

Venecija na sjeveru i Dubrovnik na jugu nesporno su dva najpoznatija jadranska odredišta. Poput Venecije, i Dubrovnik je kroz istoriju bio samostalna republika, sa najvećim procvatom u dva „zlatna“ vijeka svog postojanja, od 1453. godine i pada Carigrada u turske ruke do 1667. godine - godine velikog zemljotresa koji je razorio grad. Grad okružuju zidine stvarajući paralelogram u kome dominiraju četiri velike kule. Unutar zidina nalazi se promišljen sistem ulica koje su odraz sistema razrađenog u najstaljnije detalje, kodeksa, odredbi, naredbi i pravila na kojima je počivalo funkcioniranje ovoga grada-države. Njegovo postojanje upisano je u statut koji se striktno provodio na području Grada (Grad je oduvijek bio sinonim za Dubrovnik), ali i na cijelom području uprave Dubrovačke Republike, koje se proteže od Pelješca na sjeverozapadu do Boke Kotorske na jugoistoku, te na ostrva Korčulu, Lastovo, Mljet, i sva ostrva bliže gradu – Elafite. Taj sistem je stvorio skladnu arhitekturu, posebno sakralnu, podsticao razvoj svih vrsta umjetnosti i nauke, a najviše trgovinu i diplomaciju koja je svoje predstavnike imala u svim značajnim evropskim centrima. Iz Grada je ponikla cijela plejada naučnika, pjesnika, dramaturga i moreplovaca priznatih u evropskim krugovima, od kojih su mnogi bili u neprekidnoj vezi sa svim bitnim tokovima svjetskih dešavanja, često ih i predvodeći. Zaštitnik Dubrovnika je Sveti Vlaho. Njegov lik je urezan u zidine pa se vidi i s mora pri uplovljavanju u luku kao i na mnogim mjestima u gradu. Po mišljenju mnogih, posvećena mu je i najljepša gradska crkva na kraju glavne gradske ulice Stradun. Unutar zidina nalazi se još mnogo crkava – najveće su katedrala posvećena Majci Božjoj i franjevački samostan s crkvom Male Braće (u samostanu se nalazi apoteka, treća po starosti u Europi). Knežev dvor, palata Sponza, desetine palata dubrovačke vlastele, Orlandov stub, Velika i Mala Onofrijeva česma, Gradska

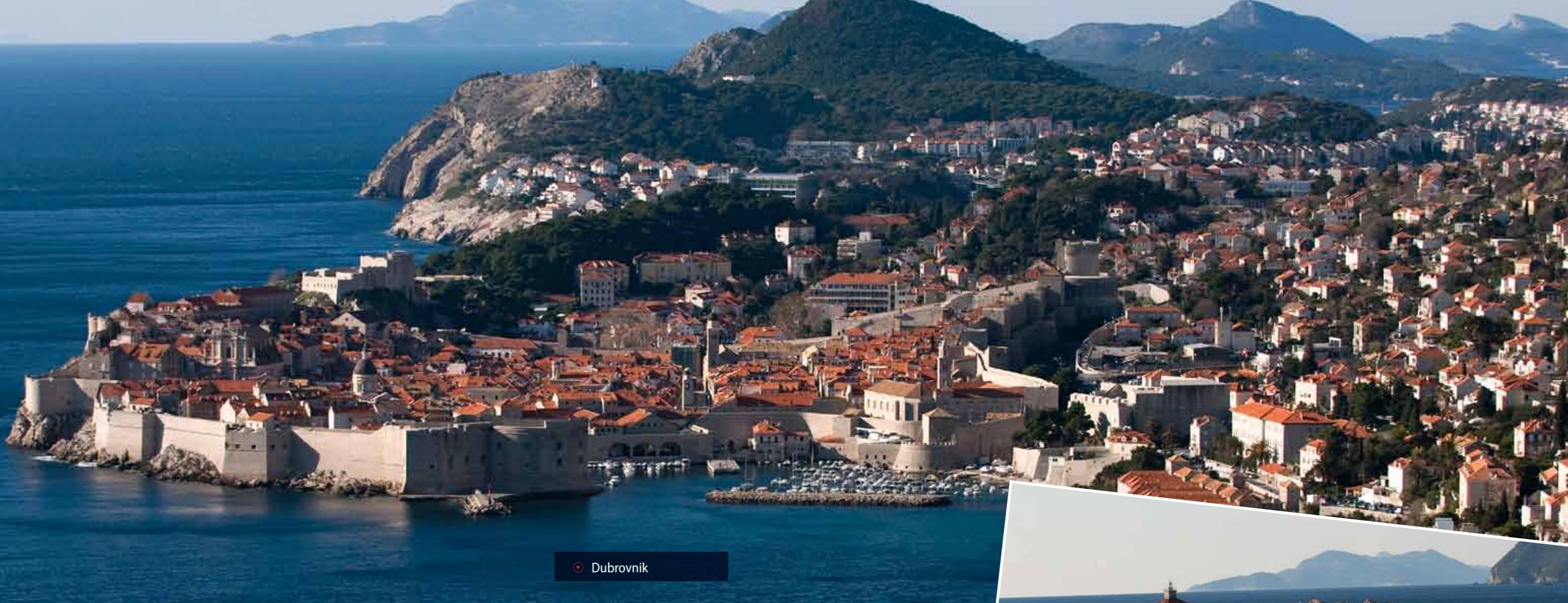
zvonik, žitница, lazareti samo su neki od nezaobilaznih toponima velike istorije grada koji samostalnost gubi Napoleonovim osvajanjem 1808. godine, kada se gasi Republika.

DUBROVNIK - LUKA GRUŽ

Oko milje dug zaliv koji se u kopno uvukao u smjeru jugoistoka gotovo je u potpunosti ograđen rivom prostrane gradske luke. Dvije trećine istočne obale, od lučkog svjetla na rtu Kantafigu pa sve do sljedećeg svjetla na kraju pristaništa Petke, namijenjene su kruzerima, megaahrtama i putničkim brodovima. Južnije, u dužini od dvjestotinjak metara su vezovi za nautičare, a dalje prema kraju luke vežu se turistički brodovi. Ispred suprotne strane luke u više redova vezane su barke mještana, dok je na zapadnoj obali, nasuprot pristaništu Petki, jaht-klub „Orsan“ sa lučicom. Osim kapetanije i županijske kao i gradske lučke uprave ovdje je smješten pomorski granični prijelaz, pijaca, ribarnica, više velikih prodavnica i robnih kuća, te desetine restorana, kafića i dva hotela. Pumpa za gorivo je na zapadnoj strani luke, pokraj ulaza u lučicu kluba „Orsan“

UPOZORENJE: Pri uplovljavanju pazite na obilježen plićak i plitku obalu ispred sjeverne obale poluostrva Lapada (nasuprot mostu preko ulaza u Rijeku dubrovačku). Dozvoljena brzina u spoljašnjem dijelu luke od ostrvca Daksa do rta Kantafiga iznosi 6 čvorova, a u unutrašnjem dijelu luke od rta Kantafiga prema kraju luke 4 čvora.

Vezovi za nautičare nalaze se istočno od svjetla na pristaništu Petki. Oni su opremljeni priključcima za struju i vodu. Vez je moguć i sa spoljašnje strane gata ispred jaht-kluba „Orsan“ gdje su postavljeni murinzi kao i priključci za struju i vodu.

● Dubrovnik

Dubrovnik - ACI Marina „Miho Pracat“, Rijeka dubrovačka, Komolac

Rijeka dubrovačka je dvije milje dug i od 170 do 400 metara širok zaliv, zapravo potopljeno ušće rijeke ponornice Omble. Rijeka se proteže prema istoku od samog početka istočne obale luke Gruž. Iznad njenih „usta“ kao jasan orientir proteže se velelepni most od 49 metara iznad mora. Uz obale Rijeke su mnogi renesansni i barokni ljetnikovci, jedinstveni primjeri ladanske arhitekture i hortikulture, a na sjevernoj obali zaliva veliko je naselje „novog“ Dubrovnika, Mokošica. Cijeli zaliv je opasan sa visokim i strmim brdima. Plovni put dobro je označen lučkim svjetlima s obje strane zaliva. Marina je uklopljena u nekadašnji ladanski kompleks dvorca Sorkočevića. Ona je opremljena svim vrstama servisa, travel liftom nosivosti do 60 tona, restoranima, bazenom, megamarketom i prodavnicom nautičke opreme. U marini je smještena ispostava lučke kapetanije, te pumpa za gorivo.

UPOZORENJE: Po sredini kanala, sjeverno od dugog sjevernog pristana marine označen je plićak, dubine od jednog metra. Zabranjeno je sidrenje ispred marine. Najveća dozvoljena brzina plovidbe cijelom Rijekom dubrovačkom iznosi 4 čvora.

Veže se na gatove sa murinzima u unutrašnjosti marine.

Dubrovnik - Stara gradska luka

Stara gradska luka je, bez dileme, jedna od najljepših jadranskih luka. Uplovljavanje u nju je nevjerojatan doživljaj koji izaziva oduševljenje, i onoga ko plovi na trenutak vraća daleko u prošlost kada je ova luka bila glavni prilaz gradu. Okružena visokim obrambenim kula-ma koje izgledaju veće i od same luke, magnetski privlači svakog moreplovca upućujući ga na to da je uz njega „Grad nad gradovima“. Luku od južnih talasa štiti prastari valobran Kaše, nalik nekom izduženom ostrvcu. U luku

se uplovjava između Kaša i lukobrana Porporele na kome je lučko svjetlo (sa sjeverne strane Kaša more je plitko). Nažalost, ljeti zbog mnoštva brodova i barki za prevoz turista u luci nema mjesta za pristajanje, ali svakako treba barem nakratko uploviti u nju kako bi se doživjela jedinstvena ljepota. U luci se nalazi ispostava lučke kapetanije.

UPOZORENJE: Ispred luke i jugo i juga duvaju snažno stvarajući talasasto more. Ljeti pazite na brojne plovne objekte različitih vrsta ispred luke i u samoj luci.

● Grebeni

Pred obalom istočno od luke, ispred Lazareta (istorijskom karantinu za sve koji su uplovljivali u Dubrovnik) je zabranjeno sidrenje, ali malo dalje ispred žala velike plaže možete sidriti.

NAPOMENA: Plaža za djecu nalazi se u uvali Lapad. U istoj uvali uređen je i pristup moru za osobe s invaliditetom.

● Lokrum

LOKRUM

Lokrum je mitsko dubrovačko ostrvo na koje su usmjereni svi pogledi iz Starog grada prema moru. To je gradska oaza mira i najprivlačnije mjesto za kupanje. Ostrvo je istovremeno i prirodna zaštita Stare gradske luke od južnih talasa. Na Lokrumu su benediktinci u 11. vijeku podigli samostan, a u gustoj crnogoričnoj šumi ostrva skriven je i dvorac Maksimilijana Ferdinanda koji je tu boravio prije nego što ga je rođeni brat i car Franjo Josip poslao u Meksiko, imenovavši ga tamošnjim carem. Na nazušem dijelu ostrvca, bliže njegovom južnom kraju su dvije male uvale. Na zapadnoj strani ostrva, na potpuno ravnim stijenama je najposjećenije kupalište. Tu je i jezerce koje je podvodnim prolazom spojeno s morem. S druge, istočne strane ostrva, u uvali Portoču, nalazi se lučica. Tu je pristanište gdje svako malo pristaju brodovi sa kupačima iz Dubrovnika. Zbog tih brodova na pristaništu se ne smije vezati od ranog jutra do kasne večeri, ali dozvoljeno je da se prenoći bez iskrcavanja na ostrvo. Zabранa je uvedena radi zaštite ostrva od požara.

Pred Portočem je lijepo sidriti, ali samo onda kada nema bure. Bura ovdje duva iz Župskog zaliva, iz istočno-sjeveroistočnog (E-NE) smjera.

UPOZORENJE: Pripazite na plićak tridesetak metara istočno od rta Bijela seka, sjevernog rta Portoča. Pazite na strujne kablove položene između sjevernog rta Lokruma i obale.

ŽUPSKI ZALIV

Akvatorijum od rta Pelegrina do uvale Ljute (sjeverne cavatske luke) je prostrani Župski zaliv. Bura i jugo tu snažno duvaju, mada je svuda u zalivu moguće naći mjesta koja su u zavjetrini od ovih vjetrova. Od rta Pelegrina prema Cavtatu nižu se lijepa mjestačka koja čine Župu dubrovačku – Kupari, Srebreno, Mlini i Plat. Sva mjesta imaju lučice. U Kuparima i Srebrenom su kratki lukobrani s molom i rivom, dok je najpitoresknija mala luka ona u posebno lijepom mjestu Mlini. Ispred Plata takođe se nalazi lučica. U njenom prostranjem jugoistočnom dijelu, u koji se kroz tunel uliva voda iz hidrocentrale ne smije se vezati.

U stjenovite obale zaliva usjekle su se lijepe, ponegdje i dugačke plaže. Do nekih od njih moguće je doći samo sa mora.

● Župski zaliv

● Cavtat

CAVTAT

UPOZORENJE: Pripazite na brojne plićake, grebene i hridi ispred lučice Mlini i one koji se nastavljaju prema Platu. Zapadno od luke Cavtat je niz malih ostrva, hridi i plićaka na kojima se nalaze oznake za opasnost ili svjetleće oznake. Ispred Mlina i Plata pripazite na struju gdje se ulijevaju vodenii tokovi.

U lučicama je vrlo malo vezova pa je najbolje sidriti ispred njih.

Uplovljavanje u cavatsku luku jedan je od najljepših doživljaja na svakom krstarenju. Sa morske strane je skrivena i u punoj ljepoti nevjerojatnog sklada otkriva se tek prilikom uplovljavanja u potkovici zaliva. U starom jezgru mjesta, na južnoj strani brežuljka izduženog poluostrva, kuće su građene u gustom sklopu. Sigurno je da su graditeljski pečat mjestu dali kapetani. Krajem 18. vijeka ovdje ih je živjelo čak 50, što je ogroman broj za tako malo mjesto. Graditeljski pečat Cavtatu dao je i najpoznatiji hrvatski kipar Ivan Meštrović koji je na mjesnom groblju sagradio mauzolej za slavnu cavitatsku

brodovlasničku porodicu Račić. Cavtat je naseljen prije Dubrovnika. Tu je bio smješten antički Epidaurus koji su u 7. vijeku porušili Sloveni i Avari.

Cavtatska luka zaštićena je od bure i juga, a zapadni i jugozapadni vjetarovi znaju da u luci prilično uzburkaju more.

U luci se nalaze lučka kapetanija i pomorski granični prelaz. Mjesto za vez određuje lučka uprava.

UPOZORENJE: Prilikom uplovljavanja treba da pazite na označene hridi i plićake sjeverno i sjeverozapadno od ulaza u luku. Jugozapadno od luke nalazi se skup izduženih Cavtatskih osrva, ispresjecanih plićacima i grebenima, a sjeverozapadno je malo ostrvo Supetar; vjetar „lebić“ (kratak vjetar koji često zaduva nakon juga) u ovoj luci može biti vrlo opasan.

U luci se sidri i veže na rivu ispred istočne, najzaštićenije obale luke. Vezovi su opremljeni priključcima za struju i vodu. Po jugu se sidri bliže jugozapadnoj obali luke ili u drugoj luci mjesta, u uvali Tihoj, istočno od poluostrva Rata.

Uvala ŠUNJ, ostrvo Lopud

Lopud je dubrovačko ostrvo ladanja i pomoraca, možda i najljepše među Elafitima, kako se naziva grupa ostrva poređana usporedo sa obalom koja se protežu zapadno od luke Gruž pa sve do južnog rta poluostrva Pelješac. Oko zaliva, na zapadnoj strani ostrva sa omanjom lukom u nekoliko redova izgrađene su lijepе kuće, palate dubrovačke vlastele i slavnih lopudskih kapetana i trgovaca. Od tih vremena pa sve do danas, pojam za kupanje ljeti je uvala Šunj na jugoistočnoj strani ostrva, pa ovdje svojim brodićima doplovjavaju i mnogi Dubrovčani. Iznad uvale je crkvica posvećena Gospu od Šunja koju je kao svoju

zadužbinu u 12. vijeku podigao milanski plemić Otone Viskonti. Vraćajući se iz krstaških ratova, zadesilo ga je opasno nevrijeme, a spas je našao u ovoj uvali. Uvala je sasvim izložena talasima juga.

UPOZORENJE: Valja da pazite na niz hridi ispred južnog rta uvale, a posebno na hridi Skupno i plićak uz njih na 800 metara u smjeru jugoistoka od ovoga rta; na prvu naznaku juga treba napustiti uvalu. Sto pedeset metara prije kraja uvale su postavljene plutajuće bove za zaštitu kupača.

U uvali se sidri dalje od njenog kraja koji je plitak.

NAPOMENA: Idealno mjesto kupanja za djecu. Na plaži postoji spasilačka služba.

ŠIPANSKA LUKA, ostrvo Šipan

Uz Suđurađ na istočnoj obali, Šipanska luka (ili samo Luka) na kraju dugog zaliva, otvorenog prema sjeverozapadu, drugo je ostrvsко naselje. Omanje mjesto sa hotelom na kraju uvale izgleda vrlo prisno. I ovdje, kao i u Lopudu, sve je u skladu, čak i novogradnja. Rijetko koje mjesto te veličine ima toliko graditeljskih znamenitosti kao ovo ostrvo. Ovdje se nalazi nekoliko većih ljetnikovaca iz doba Dubrovačke Republike, a najljepše zdanje je Knežev dvor iznad mjesta. Sa zidina kojima je opasan vidi se Šipansko polje koje se u dužini od pet kilometara proteže prema jugu. Nekada je bilo toliko dobro obrađeno da su se prinosi sa polja svakodnevno odvozili na dubrovačku pijacu. U plodnom polju, u kome danas prevladavaju vinogradi i maslinjaci, još je nekoliko lijepih baroknih ladanjskih zdanja. Ostrvo je poznato po kvalitetnom maslinovom ulju, a šipanski ribari su zbog dobrog ulova najpoznatiji u ovom kraju.

Izuvez pojave ljetnih neverina (nevremena) sa zapada i „stončice“, Šipanska luka je najsigurnije utočište arhipelaga. Stončica je termički vjetar koji noću duva iz smjera Stona i može biti umjerene jačine, a pred zoru se smiruje.

UPOZORENJE: Za vrijeme ljetnih neverina sa jugozapada opasno je boraviti u luci!

U luci se veže ispred rive, istočno od nedavno produženog i obnovljenog mola sa lučkim svjetlom (uz mol više puta na dan pristaje putnički brod). Na rivi su postavljeni murinzi. Preko puta mola nekoliko plutača ispred obale pripadaju restoranu. U ovom dijelu luke sidri se tako da ne smeta slobodnom pristajanju putničkih brodova.

PROLAZ HARPOTI

Uski prolaz između ostrva Jakljana i Šipana toliko je vijugav da se s juga i ne vidi. U rimskoj istoriji vojne pomorske strategije, upisano je kako je zapovjednik Marko Oktavije, ploveći iz Mljetskog kanala 47. godine p.n.e. umakao progoniteljima na Cezarovim galijama, koji nisu ni slutili da se ovdje nalazi prolaz. Prolazom se uplovjava u unutrašnji dio Šipanske luke.

Harpot mame ljetopom, ali tim prolazom nipošto ne treba da plovite za vrijeme jakog juga.

UPOZORENJE: Treba pripaziti na jedva vidljivu hrid Vanjac. Stotinjak metara od obale Jakljana, nasuprot sredini prolaza između dva ostrva; sjeveroistočno od rta Jakljan, već u Šipanskoj luci plićak je na 4,7 metara dubine; brzina struje u prolazu za vrijeme jakog juga povećava se sa dva na tri čvora; nad prolazom je na 101 metara visine razapet strujni kabal.

U prolazu se sidri u maloj uvali ispred obale ostrva Jakljan.

SLANO

Na kraju dobro zaklonjene, lijepo uvale na „kontinentalnom“ dijelu Koločepskog kanala je istoimeni gradić koji izgleda jednostavno, i nažalost zapušteno. Pogledamo li s mora, dominira izduženo hotelsko zdanje, a još jedan hotel nalazi se u najzapadnijem kraku uvale pokraj zapadnog rta luke. U ovu uvalu se najprije uplovjava jer predstavlja dobar zaklon, pošteđen od veće turističke vreve. Bura u uvali duva snažno, ali ne podiže veće talase.

UPOZORENJE: Uz čitavu obalu uvale - luke more je plitko.

Veže se ili sidri uz pristanište na istočnoj obali prije samog kraja uvale. Na pristaništu su postavljeni priključci za struju i vodu. U zavisnosti od vjetra, u uvali je više mesta za siguran boravak.

STON, Pelješac

Čitava istorija Stona vezana je za njegovu veliku solanu. Trgovačka i geopolitička važnost soli vjerojatno je razlog zašto je Dubrovačka Republika sredinom 14. vijeka izgradila toliko detaljno planiran gradić. Gradić je pravo čudo drevnog graditeljskog i urbanističkog planiranja. Ston je uskom prevlakom spojen sa Malim Stonom na sjevernoj obali Pelješca. Iako su ovdje istorijska skladišta soli, Mali Ston od davnine je poznat po velikim uzgajalištima školjki. Stonske kamenice smatraju se posebno ukusnim. Mali Ston opasan je zidinama, i izgledom malo podsjeća na Dubrovnik, a njegove zidine su branile i sam Ston. Danas su većim dijelom porušene ali je ostalo jedno upečatljivo utvrđenje. Od Stona do Malog Stona u dužini od 4,5 km proteže se obrambeni zid – „Kineski zid Sredozemlja“.

Uvala Šunj, Lopud

Harpot

Slano

Zbog položajaaja okolnih brda, svi vjetrovi u Stonskom kanalu duvaju njegovom osom, uzduž kanala.

UPOZORENJE: Od Broca do Stona plovi se jaružnim, dobro označenim uskim plovnim putem; nagle promjene jačih vjetrova i jak jugo podižu nivo mora u kanalu za pola metra; za vrijeme jakog juga brzina struje u kanalu povećava se na 1,5 čvora.

Vez je moguć na kratkom pristaništu uz solanu, na jugozapadnoj obali plitkog (!) kraja kanala. Ovdje je malo mesta za sidrenje.

KOBAŠ, Pelješac

Kobaš je lijepa mala uvala u Stonskom kanalu na sjeveroistočnoj obali Pelješca, oko tri milje udaljena od krajnjeg istočnog rta Pelješca. Zbog dobrih restorana ovo mjesto je postalo važno nautičko odredište.

UPOZORENJE: Bura duva ravno u uvalu.

Vez je moguć ispred restorana gdje su postavljeni murinzi i priključci za struju. Uz restoran, na zapadnoj obali, sagrađene su i sanitarije za nautičare. Sidrenje je moguće po sredini uvale.

MALI i VELIKI VRATNIK, prolazi

Prolazi Mali i Veliki Vratnik najzapadniji su mogući ulazi s otvorenog mora u Koločepski i Stonski kanal. Veliki Vratnik je prolaz između čunastog visokog ostrva Olipe na kome se nalazi svetionik i ostrvo Jakljan koje se proteže prema jugoistoku. Prolaz je izložen buri, jugu i jugozapadnom vjetru koji, kad ojačaju, podižu velike talase. Tada se i struja ubrzava do 3 čvora. Sa vjetrovima

i strujama isto je i u puno užem, pitoresknom prolazu Mali Vratnik, između južnog rta Pelješca i ostrva Olipe.

UPOZORENJE: U prolazu Veliki Vratnik pripazite na jedva vidljivu hrid Crnu seklu. Hrid se nalazi na 125 metara u smjeru zapada od sjeverozapadnog rta ostrva Jakljana.

Lijepo mjesto za sidrenje pronaćete uz obalu Pelješca u Malom Vratniku, pod strmom obalom obrasлом gustom crnogoričnom šumom, ili u uvali Lupeška sa sjeverozapadne strane Olipe. Još je ljepše spustiti sidro istočno od ostrvca Tajana i Crkvine nakon što se kroz Veliki Vratnik uplovi u Koločepski kanal.

SAPLUNARA, uvala – ostrvo Mljet

Ovo je jedina odgovarajuća uvala za sidrenje na južnoj strani izduženog, uskog, 37 kilometara dugog ostrva Mljeta. Poznata je po svojoj dugoj pješčanoj plaži koja je mamac za mnoge turiste i nautičare. Ljepotu uvale poprilično su narušile predimensionirane kuće iznad plaže, sagrađene u novije vrijeme. Istočno od Saplunare nalazi se uvala Blaca (Lemuni), prirodni fenomen koji po svemu podsjeća na predjele sa dalekih južnih okeana. U pješčanoj uvali oblika potkovice ne možete uploviti osim pomoćnim čamcem jer je na njenom ulazu plitko grebenasto dno.

UPOZORENJE: U uvali je opasno kada duvaju vjetrovi sa jugozapada; kraj uvale je vrlo plitak; u istočnom kraku nalazi se plutača namijenjena za vez vojnih brodova.

U uvali se sidri. Nekoliko plutača usidrenih ispred plaže pripada restoranima u uvali.

NAPOMENA: Saplunara i uvala Blaca idealna su kupališta za djecu.

• Polače, ostrvo Mljet

SOBRA, ostrvo Mljet

Sobra je najvažnija luka na ostrvu Mljetu. Trajektno pristanište je u istočnom kraku prostrane uvale (tu je i pumpa za gorivo). Mjesto se razvilo u najzaštićenijem zapadnom dijelu uvale, koja izduženi rt Pusti štiti od bure. Sobra je nekada bila glavna mljetska luka za utovar drveta koje se prevozilo u Dubrovnik. Zbog tih tovara u 15. vijeku nastao je i poseban tip barke „mljetske bracere“ sa specifičnim jedrom. Na zaravni iznad luke nalazi se jedna od tri ostrvske močvare koje se ovdje nazivaju blatinama. U njoj se love jegulje – jedan od ostrvskih gastronomskih specijaliteta.

U Sobri se nalazi lučka kapetanija i benzinska stanica.

UPOZORENJE: Pazite na plićak između rta Pusti i hradi Sepeka koji se nastavlja istočno od hradi. U najzaštićenijem sjeverozapadnom kraku smješteni su bazeni – užgajališta riba. Ovdje pazite na 150 metara dug plićak koji se proteže nakon 150 m uskog rta po sredini zapadne obale luke.

Vez je moguć uz visoku, stotinjak metara dugu rivu na jugoistočnoj obali zapadnog kraka luke. Nekoliko neuredno razbacanih plutača ispred rive čeka propisno postavljanje i koncesionu dozvolu pa se na njih nautičari ne upućuju na vezivanje. Plutače su postavljene i ispred restorana na jugozapadnoj obali.

POLAČE, ostrvo Mljet

Polače su, bez dileme, najljepša ostrvska luka i najveći ostrvski zaliv. Najupečatljiviji je sam prilaz luci kroz kanale između obala Mljeta i četiri mala ostrva ispred uvale, uvučene duboko prema zapadu. Zbog mogućnosti kupanja lijepo je sidriti cijelim područjem uz mala ostrva, a kada je lijepo vrijeme i prenoći. Najzaštićeniji dio

uvale je njen zapadni kraj, krak Rogač, omiljeno sidrište nautičara. Niz kuća uz more na jugoistočnoj obali zaliva je novije gradnje, a tik uz more na samom južnom kraju uvale, pokraj omanjeg pristaništa je nekoliko vrlo starih kuća. Tu dominiraju ruševine rimske palate. Poslije Dioklecijanove palate u Splitu, to je najveći rimski spomenik na prostoru cijele Dalmacije. Tu su i ostaci rimskih termi sa mozaikom i starohršćanske bazilike iz 5. ili 6. vijeka. Udaljenost od mjesta do očaravajućih mljetskih jezera je cestom 2 km (više o jezerima u opisu luke Pomene).

UPOZORENJE: Pri uplovljavanju sa sjevera uz rt Stupicu pripazite na izduženi greben i plitko dno u njegovom nastavku između obale Mljeta i južnog rta otrvca Moračnik. I ispred tog rta nalazi se plićak. Plitki pojasi takođe je i ispred obale sjeverozapadno od pristaništa u luci Polaćama. Jak jugo među ostrvcima ispred luke može ubrzati struje do 1,5 čvorova.

U Polaćama se sidri, najbolje u najzapadnijem kraku, Rogaču. Ispred pristaništa u južnom dijelu luke, pod ostacima rimske palate postavljeno je nekoliko plutača. Na pristaništu su postavljeni murinzi, a pripadaju restoranu iznad samog pristaništa. Takvih vezova sa murinzima ima ispred još par restorana na jugoistočnoj obali luke.

POMENA, ostrvo Mljet

Pomena je najzapadnije naselje na ostrvu. Zbog brojnih hridi i manjih ostrva ispred njega, najbolje je izbjegavati noćno uplovljavanje. Najsigurniji kurs uplovljavanja je onaj sa sjeverozapada. Pomena je omanja uvala kojom dominira hotelsko zdanje na zapadnoj obali, a kuće su smještene u najzaštićenijem dijelu, na kraju uvale i uz more na istočnoj obali. Glavni razlog za to što mnogi ovdje zastaju jeste odlazak na Mljetska jezera jer se do njih odavde najbrže dolazi. Kroz gustu crnogoričnu šumu, po uskom putu do jezera, samo je desetak minuta hoda.

Veliko i Malo mljetsko jezero jedinstvene su pojave u estetskom, ali i u biološkom smislu jer u podmorju jezera u kojima je zabranjen ribolov žive neki od morskih organizama koji su drugdje nepoznati. Jezera su predivna. Crnogorična šuma raste odmah uz mora, a na mnogim mjestima grane stabala dodiruju površinu jezera. Kako u jezeru nikad nema većih talasa, vidljivo dno uz obalu prekriveno je finim pijeskom ujednačene svjetlotirkizne boje. Veliko i Malo jezero spojeni su uskim kanalom. Dužim i širim kanalom Veliko jezero spojeno je s morem (u jezero smiju uplovjavati samo mještani). Najpitoreskiji dio jezera predstavlja niz kuća po sredini sjeverne obale Velikog jezera u mjestu Pristanište, te čudesno zdanje benediktinskog samostana, podignutog u 12. vijeku na malom ostrvu uz južnu obalu Velikog jezera. Do ostrvca turiste prevoze izletnički brodići nacionalnog parka. Puno veći i zaštićeniji dio Pomene nalazi se zapadno od rive u izduženoj uvali Lokve. Ovo je mjesto djelomično zaštićeno i od bure. Nekada se nije smjelo u uvalu uplovjavati zbog brojnih vojnih građevina koje su danas dobrim dijelom napuštena.

UPOZORENJE: Prilikom prilaska luci pripazite na bojne hridi i plićake (Crna seka koja se nalazi sjeverozapadno od Pomene obilježena je svjetlom). Bura duva snažno, a najbolju zaštitu od nje načete niže od ostrvca Pomeštak ispred uvale. Pripazite na veliku plutaču namijenjenu vojnim brodovima ispred kraka Lokve. Ispred ulaza u ovu uvalu položena su dva strujna kabla pa je na tom mjestu zabranjeno sidriti. Zapadni dio ostrvca je pod zaštitom Nacionalnog parka i u njemu vrijede posebna pravila ponašanja, ronjenja i ribolova radi zaštite prirode.

Vez je moguć na rivi ispred hotela gdje su postavljeni murinzi i priključci za struju. Pristanište na sjeverozapadnom kraju rive rezervisano je za brojne brodove koji ovdje dovode turiste zbog razgledanja jezera. Murinzi su postavljeni i ispred nekoliko restorana na istočnoj obali. Sidri se ispod južne obale ostrvca Pomeštak, sa vezom za obalu ili u kraku Lokve.

● Zaklopatica

● Lastovnjaci

● Ubli

ZAKLOPATICA, ostrvo Lastovo

Lastovo je prema broju „skrivenih“ luka sigurno na prvom mjestu među jadranskim ostrvima. Na južnoj obali to je Skrivena luka, na zapadnoj Jurjeva luka, a na sjevernoj Mali lago i Zaklopatica. Sve su to dobro zaklonjene uvale koje se ne mogu ni naslutiti prilikom prolaza ostrvu. Zaklopaticu skriva izduženo istoimeni ostrvo što se ispriječio baš ispred uvale, pa predstavlja prirodni lukobran za buru. Kroz zapadni prolaz između malog ostrva i uvale ne može se proći zbog plićaka, ali drugi, istočni ulaz u uvalu dovoljno je širok i dubok. Ovo je zapravo stara ribarska luka mjesa Lastovo koje je smješteno visoko na brijegu iznad uvale (mjesto je udaljeno od uvale 2,5 km). Ribarski magacini na zapadnoj obali luke gdje je i duga riva, davno su dograđeni i pretvoreni u kuće, a one su sagrađene uz more i po cijeloj uvali, što u pojedinim slučajevima ne doprinosi lijepom izgledu uvale.

UPOZORENJE: Za vrijeme jake bure sidri se bliže ostrvcu.

Moguć je vez na murinzima ispred rive koja je na zapadnoj obali uvale. Vezovi opremljeni murinzima, priključcima za struju i vodu kao i sanitarijama postavljeni su ispred tri restorana na južnoj obali uvale. Može se sidriti u cijeloj uvali, najbolje bliže ostrvcu.

VELJI LAGO, ostrvo Lastovo

Velji lago je vrlo lijep zaliv, pomalo jezerskog izgleda. Oivičen je zapadnom obalom ostrva Lastova i ostrva Prežba koji je od većeg susjeda odvojen samo uskim kanalom Pasdurom, pa i nema izgled ostrva. Bez obzira na to koji

vjetar duva, u zalivu se uvijek može naći sigurno sidrište ili vez. Prvo od njih nalazi se u kraku Kremena, uz istoimeni izduženi zapadni rt zaliva. Malo više ka sjeveru je najskriveniji dio zaliva, uvala Jurjeva luka. U taj krak uplovjava se kroz uski prolaz. Ovdje nijedan vjetar ne podiže veće talase pa je logično da su mnoge vojske koje su se kroz istoriju nadmetale za vlast nad ostrvom, tu imale vojnu bazu. Sada je to ribarska luka pa su sva nekadašnja vojna pristaništa zauzeta ribarskim brodovima. Lijepo je sidriti i uz ostrvce Makarac usred zaliva, u njegovom sjevernom dijelu. Na kraju južnog kraka je uska uvala Luke Ubli.

UPOZORENJE: Područje oko rta Cufa (južni rt zaliva) plitko je, a ispred rta se nalazi i jedan greben, pa oko rta treba ploviti dalje od obale; između ostrvca Makarca i obale položen je strujni kabl koji je već odavno van upotrebe. Južni dio zaliva izložen je vjetrovima sa zapada i jugozapada, a krak Kremena buri i istočnom vjetru.

Vez je ispred hotela, na sjevernom dijelu zaliva, uz premošteni kanal koji povezuje Velji sa Malim lagom. Vezovi su opremljeni murinzima i priključcima za struju i vodu, a u hotelu su sanitarije namijenjene nautičarima. Možete sidriti u svim kracima zaliva, a najsigurnije je u Jurjevoj luci.

UBLI, ostrvo Lastovo

Naselje Ubli je glavna ostrvska luka, ali ne i glavno mjesto ostrva – to je Lastovo, visoko u njegovim njedrima, gotovo nevidljivo smora. Mjesto izgleda kaogrčkim fitteatar. Napadini

brijega kuće su poređane jedna iznad druge, okrenute prema zapadu, a ispod njih je veliko obrađeno polje. Udaljenost od luke Ubli do Lastova iznosi 10 km, a puno je manja između mjesata i uvale Zaklopatrice (2,5 km). Od nekoliko vrijednih sakralnih građevina na Lastovu, poznati su čuveni „fumari“, odnosno dimnjaci kuća nevjerojatno maštovitih oblika. Ko zna zašto su graditelji mjesata željeli da pokažu maštu baš na ovom detalju?

Druga znamenitost mjesata, koju svakako treba spomenuti, jeste „poklad“, odnosno ritual karnevala koji traje sedmicu dana, u kome učestvuje čitavo mjesto a koje kulminira spaljivanjem „poklada“. Za izvođenje karnevala precizno su propisane uloge, nošnja, posebna muzika i pjevanje, a povodom toga događaja redovno dolazi veća grupa iseljenih stanovnika ostrva iz Australije i Novog Zelanda, gdje živi puno više Lastovljana nego na samom ostrvu.

Izgled mjesata Ubli u najmanju ruku je neobičan. To naselje je planski izgrađeno u stilu italijanskih radničkih četvrti. Kada je Rapalskim ugovorom 1920. godine Lastovo pripalo Italiji, želeći da učvrste strvo kao pomorsku bazu protiv Jugoslavije, rimske vlasti su ovdje naselile italijanske ribare i za njih sagradile naselje.

U uskoj luci Ubli, najjužnijem kraku zaliva Velji lago, nalazi se lučka kapetanija, pomorski granični prelaz i pumpa za gorivo.

UPOZORENJE: U luci je talasasto za vrijeme jakog zapadnog vjetra, a dok je dugotrajan jugo, ima mrvog mora pa treba da budete na oprezu sa vezom uz rivu.

Veže se bokom na istočnoj obali uz dugačku rivu, gdje su noću smješteni putnički brodovi (trajekt i katamaran) za svakodnevnu vezu s Korčulom, Hvarom i Splitom. U zavisnosti od vjetra sidri se po cijelom području Veljeg laga.

LASTOVNJACI

Lastovnjaci su dvije ostrvske skupine. Oni koji se nalaze bliže istočnoj obali ostrva Lastovo nazivaju se Donjim Škojima ili Lastovnjacima, a dalje od Lastova, u smjeru Mljetu je skup ostrvca i hridi gotovo pravilno poređanih u smjeru zapad – istok koji se nazivaju Vrhovnjaci. Donji Škoji nešto su veća ostrvca nestvarne ljepote. Sidrenje među njima je jedan od najljepših doživljaja prilikom plovidbe ovim akvatorijumom. Posebno je lijepo sidriti između ostrvca Stomorine i Češvinice (dubina u prolazu između ova dva ostrva iznosi samo 3 metra). Najpopularnije nautičko središte nalazi se ispred prolaza, između većeg Sapluna na jugu, i uskog Malog Arženjaka. Sa obje strane prolaza koji liči na lagunu, sidri se zbog kupanja u kristalno čistom moru (zbog plićaka nije moguć prolazak). Cijelo područje oko Lastovnjaka je pogodno za ronjenje jer je podmorje vrlo raznovrsno. Ronjenje je još lijepše oko Vrhovnjaka, među kojima se kao orijentir ističe velika zgrada sa svetionikom, na golum ostrvcu Glavat. Nekada je podmorje oko ostrvca bilo prepuno korala, a mnogi stanovnici ostrva Lastova su se bavili njihovim vađenjem.

UPOZORENJE: Ioko Donjih Škoja i oko Vrhovnjaka puno je grebena i plićaka, pa treba da plovite vrlo oprezno.

Na čitavom području oko Lastovnjaka je lijepo sidriti, no čim počne duvati malo jači vjetar iz bilo koga smjera, treba da otplovite ka sigurnijim zaklonima ostrva Lastovo.

KORČULA, ostrvo Korčula

Korčula je još jedno čudo među jadranskim gradovima. Danas se najviše divimo ljepoti njenih građevina i okoline, ne razmišljajući o nevjerojatno burnoj istoriji. Svoj razvoj i interesovanje svih osvajača tokom više stotina godina kroz istoriju, grad Korčula nesporno duguje svom strateškom položaju, na samom istočnom kraju uskog Pelješkog kanala. Vlast nad gradom značila je kontrolu glavnog plovнog puta u razdoblju u kome je sva plovidba Jadranom, od Venecije do Otranta i obrnuto, bila isključivo „uzobalna“, odnosno odvijala se upravo kanalima ili prolazima između ostrva i obale. Malo je koji grad na Jadranu u svojoj istoriji zabilježio toliko bitaka, prevrata i promjena vladara kao Korčula. Neprekidna borba za prevlast nad gradom traje od antičkih vremena, pa sve do polovine 20. vijeka. Zato nije neobično što je cijeli grad, baš poput Dubrovnika, bio okružen zidinama (do danas dobrim dijelom porušenim). Uz osvajanja i bitke se veže i najslavnije ime koje Korčulani spominju, a to je ime Marka Pola, poznatog istraživača koji je u 13. vijeku boravio na dvoru kinesko-mongolskog cara Kublaj-kana i među prvima u evropske krajeve donio vijest o velikoj kineskoj kulturi. Marko Polo, rođen u Korčuli, učestvovao je u velikoj pomorskoj bitci koja se vodila pred Korčulom između ratnih brodova venecijanske i đenovske flote, gdje je zarobljen i odveden u đenovsku tamnicu.

Borba za prevlast nad Korčulom donosila je i ekonomski napredak, pa ne čudi nevjerojatno bogata umjetnička i graditeljska baština grada. Na uskom prostoru grada nalazi se na desetine izuzetnih građevina – kula, crkava i palata što okružuju katedralu Sv. Marka koja je nastala tokom 15. i 16. vijka. U tim građevinama se nalazi bogat

Korčula

Brna

umjetnički inventar, stvaran od strane najvećih umjetnika, od Tintoretta i Bellinija do Blaža Jurjeva Trogiranina, Ivana Meštrovića i Frana Kršinića.

U ovo poznato nautičko odredište svakako treba uključiti širi, nevjerojatno atraktivni akvatorijum koji se nalazi zapadno od grada, a posebno onaj jugoistočni koji mještani zovu Škoji. Tu je niz ostrvaca, među kojima se ljepotom ističu Badija i Vrnika. Među ovim ostrvcima treba da barem nakratko sputstite sidro, a i otplovite do ljudupke, ruralne Lumbarde koja je od grada Korčule udaljena samo dvije milje. U Lumbardi se nalazi i mala marina. Ovo je mjesto između ostalog poznato po bijelom vinu Grku. Grad Korčula ima dvije luke, zapadnu i istočnu. U istočnoj se nalazi prostrano pristanište namijenjeno samo putničkim brodovima, ali tu je smještena i marina. Zapadna luka namijenjena je nautičarima, megajahtama i manjim putničkim brodovima na krstarenju. U Korčuli je smještena lučka kapetanija, lučka uprava i pomorski granični prelaz. Pumpa za gorivo je pola milje istočno od grada, u kanalu između ostrva Korčule i zapadnog rta ostrvca Badije.

UPOZORENJE: Prilikom plovidbe sa istoka i jugoistoka pripazite na brojne grebene i plićake; plovni put dobro je obilježen oznakama opasnosti i svetionicima; pazite na željeznu plutaču u sjeverozapadnom dijelu zapadne luke; u ovoj luci opasno je vezati za vrijeme nevera sa zapada; ljeti ispred istočne luke plovi veliki broj svih vrsta plovila pa pri plovidbi treba da budete posebno pažljivi.

U zapadnoj luci sidri se i veže za rivu na njenom južnom dijelu (sjeverni je namijenjen većim brodovima i megahtama). U istočnoj luci, na pristaništu moguće je vezati samo nakratko jer tu pristaju putnički brodovi, pa je najbolje vezati u ACI marini. Moguće je sidrenje nešto južnije u uvali Luka (Porto Uš) ili u uvali Banja, milju zapadno od grada Korčule.

BRNA, ostrvo Korčula

Luka Brna najzaklonjenija je i najveća luka na čitavoj južnoj obali. Brna se razvila kao luka mjesta Smokvice, smještenog na brijezu, četiri kilometra od same luke. Oko Smokvice se nalaze vinogradi i podrumi u kojima se njeguju vina autohtone sorte loze – „pošip“ i „rukatac“. Brna se prije eksplozije turističke izgradnje razvijala upravo kao luka za izvoz spomenutih vina. Smokvica i Brna poznate su po jedinstvenoj, vjekovima staroj mačevalačkoj i viteškoj igri „Kumpaniji“ koja se ljeti izvodi za turiste.

UPOZORENJE: Pripazite na plićak od šest metara zapadno od rta Zaglava, južnog rta luke; bura u luci stvara virove pa pri sidrenju pustite više sidrenog lanca.

U luci se sidri ili veže ispred pristaništa sa lučkim svjetlom na zapadnoj obali luke. Na pristaništu su priključci za struju i vodu (vez na pristaništu i sidrenje se naplaćuju). Moguće je sidrenje i u uvali Struga, zapadno od luke Brne. U uvali je plitko, a dno je muljevitno pa dobro drži sidro.

LUKA KARBUNI, ostrvo Korčula

Lukom Karbuni naziva se akvatorijum dug osam milja koji se proteže od rta Ključa na zapadu do rta Velog Zaglava na ulazu u luku Brnu na istoku, a zapravo je to puno uži prostor između izduženog ostrvca Žvirovnik i obale Korčule s mjestom Karbunima, koji čini čitav niz većih i manjih ostrvaca. Idealan za sidrenje i kupanje ljeti, a za vrijeme „tišine“ i za noćenje. Na obali je nekoliko dobro zaklonjenih uvala, luka i lučica. Jedino nepriliku ovdje stvara jak jugo, kada sigurniji zaklon treba da potražite u luci Brni ili da otplovite do zaliva Vela luka. Najljepše je sidriti uz jedno od ostrvaca ili nadomak prolaza među njima, gdje je more prekrasne tirkizne boje. Najpoznatije takvo mjesto nalazi se između ostrvaca Mali i Veli Pržnjak (pripazite na plitko dno između njih, koje je udaljeno samo 2,5 metra). Nažalost, zbog stihijske i neestetske gradnje na korčulanskom dijelu akvatorijuma, lijepe vizure prilično su narušene.

UPOZORENJE: Treba da pazite na brojne pličake uz ostrvca; na grebenasti pličak zapadno od lučice Gršćica, ispred obale kopna i ispred sjevernog rta ostrvca Kosor, tačno preko puta; na hrid Čerin ispred Prižbe; za vrijeme jakog juga odavde treba da otplovite.

Moguće je sidrenje u uvalama Tri luke, u lučici Gršćici, u zavisnosti od vjetra sa obje strane niskog, šumovitog poluostrva sa samostanom ispred mjesta Prižbe, kao i u luci Brni gdje na pristaništu postoje priključci za struju i vodu.

PROIZD, zaliv Vela luka, ostrvo Korčula

Ostrvo Proizd izdaleka izgleda poput kraja izduženog poluostrva sjeverne obale, široko razjapljenih usta velikog zaliva Vela luka. Tek prilikom doplovljavanja bliže obali, vidi se da je ipak riječ o ostrvu koji je uskim, plitkim kanalom (dubine 3 metra) odvojeno od ostrva Korčula. Mještani Vele Luke smatraju šumovito ostrvce najljepšim mjestom za kupanje, pa je to od davnina

popularno izletište. Na južnoj obali male uvale Batale je veliki restoran ispred koga se nalazi mol. Podmorje ostrvca neobično je lijepo, a zbog jakih morskih struja ovdje se mogu vidjeti raznovrsne ribe.

UPOZORENJE: Valja da pripazite na hridi Izvanjski i Prvi sa sjeverne strane prolaza između malog ostrva i Korčule, te na pličak ispred južne strane hridi Prvi. Za vrijeme jake bure i tramontane (hladnog vjetra sa sjevera) ne preporučuje se plovidba prolazom.

U zavisnosti od vjetra, svuda oko osrvca moguće je sidrenje. U uvali Batali, koja je pod uticajem juga i maestrala, mir zavlada tek kasno uveče jer u njoj cijeli dan pristaju izletnički brodići koji dovoze kupače iz Vele Luke.

VELA LUKA, ostrvo Korčula

Vela Luka je mjesto na samom kraju prostranog, vrlo razvedenog i čak 3,5 milje dugog zaliva pa nije neobično što su mu Korčulani dali takvo ime. Ovo je ujedno i najveći ostrvski zaliv. U samom zalivu, na njegovoj istočnoj obali su dvije uvala u kojima nautičari vole da sidre, Gradina (približno na polovini zaliva) i pred samim ulazom u zavugavi kraj luke, uvala Plitvine, obje zaklonjene od bure. Na suprotnoj, južnoj obali je veća uvala Poplat. Sve te uvale su zaklonjene i od juga, ali su izložene vjetrovima sa zapada. Sam kraj luke račva se na dva dijela. U južnom dijelu je brodogradilište i dugo pristanište namijenjeno za vez putničkih brodova, a u drugom, zvanom Kale, uvučenom prema sjeveru, najzaštićeniji je dio luke. Ovdje je prostrano pristanište sa pumpom za gorivo. Vela Luka je nastala kao sidrište četiri kilometra udaljenog Blata, nekada najvećeg ostrvskog mjeseta. Blato, naselje usred ostrva, na rubu je velikog plodnog polja pa je ovdje poljoprivreda, prije svega vinarstvo i maslinarstvo, uvjek bila glavni izvor prihoda. Vela Luka nastala je kao luka za izvoz ostrvskih poljoprivrednih proizvoda, postepeno se razvijajući u novi trgovački, kasnije i ribarski i brodogradilišni centar ostrva od 18.

● Vela luka, Korčula

vijeka naovamo. Otuda i izgled mesta koje je već dugo najveće na ostrvu Korčuli. Na padinama oko mesta su veliki, lijepo obrađeni maslinjaci, a u njemu je nekoliko uljara, pa je odavno na glasu kao najveći proizvođač kvalitetnog maslinovog ulja u Hrvatskoj. Na sjevernom, plitkom kraju luke, u kraku Kale nalazi se ljekovito blato, pa su ovdje još od rimskog doba bile smještene kupke, a već dugo je tu poznato lječilište. Bogata istorija mesta detaljno je prikazana u zavičajnom muzeju palate Franulović – Repak, uz samu župnu, neobaroknu crkvu Sv. Josipa. Kako je šezdesetih godina u mjestu bila aktivna ljetna kiparska kolonija, u njoj je boravio i jedan od najslavnijih kipara 20. vijeka, Henri Mur, pa se u muzeju među vrijednim umjetninama može vidjeti i njegova skulptura.

Na velikom pristaništu u luci je smješten pomorski granični prelaz i pumpa za gorivo, a uz njega lučka kapetanija i lučka uprava.

UPOZORENJE: Za vrijeme brzih ciklona sa zapada u zalivu zna da dođe do oscilatornog plimnog talasa visine dva metra, sa intervalima izmjene od petnaestak minuta, koji može biti opasan za brodove na vezu. Za vrijeme jakog zapadnog vjetra u luci je more talasasto.

Moguće je napraviti vez na dijelu sjeverne strane glavnog pristaništa gdje su postavljeni murinzi i priključci za struju i vodu. Između pristaništa za putničke brodove i spomenutog pristaništa sa murinzima je usidren dvostruki red plutača uz koje se veže provom i krmom. Sidrenje je moguće na više mjesta u luci, ali tako da se ne smeta glavnim plovnim kursevima prema spomenuta dva pristaništa.

LOVIŠTE, Pelješac

Na svom najzapadnijem kraju, 65 km dugo, brdovito poluostrvo Pelješac naglo ponire do razuđenog zaliva između dva izdužena rta (rt Lovišće na sjeveru i rt Osičac na jugu, na kojima su obalna svjetla). Po sredini zaliva najzaštićenija je duboko u kopno uvučena uvala mesta Lovište. Mjesto je nastalo kao luka prastarog, danas nenaseljenog sela Nakovnja, visoko na brijezu usred poluostrva. Uz živopisno selo nalazi se spilja u kojoj su najstarija nalazišta ilirske kulture uopšte, a

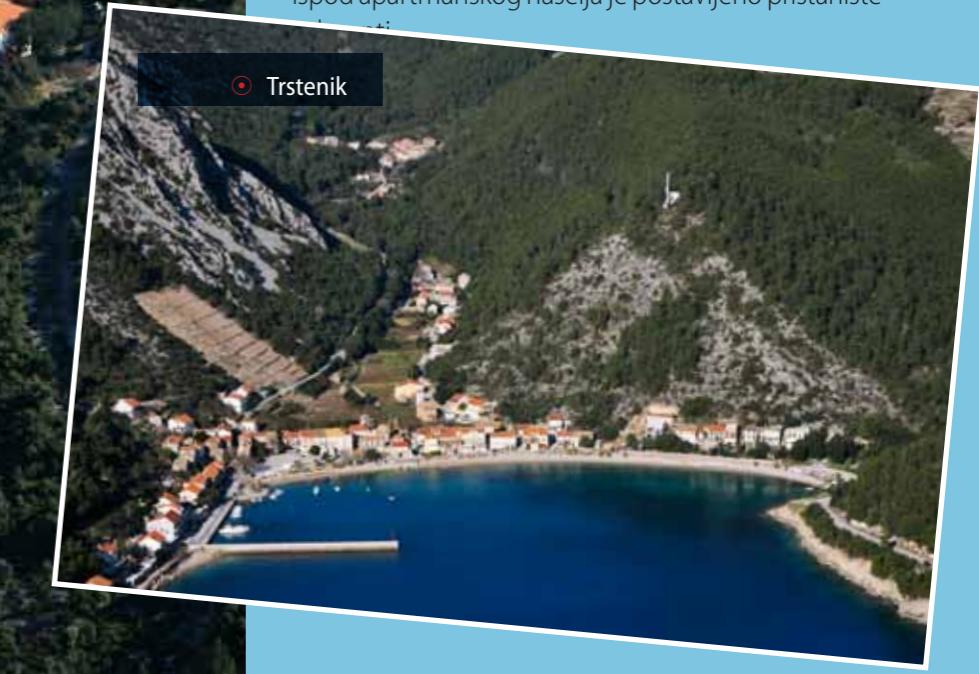
Lovište

prema nalazima u njoj, spilja je pružala utočište još od neolita. U uvali luke Lovište, najsigurnije je sidriti u sjeverozapadnom kraku, Runci, gdje je sagrađeno apartmansko naselje. Daleko najljepši dio cijelog zaliva je njegov najjužniji krak, uvala Pržina.

UPOZORENJE: Treba da pripazite na plićak ispred rta Pišćine, južno od luke Lovišta. U najistočnijem kraku uvale od južne do sjeverne obale položen je strujni kabl. U istočnom dijelu zaliva za vrijeme ljetnih neverina (nevremena) sa zapada i jugozapada je vrlo opasno!

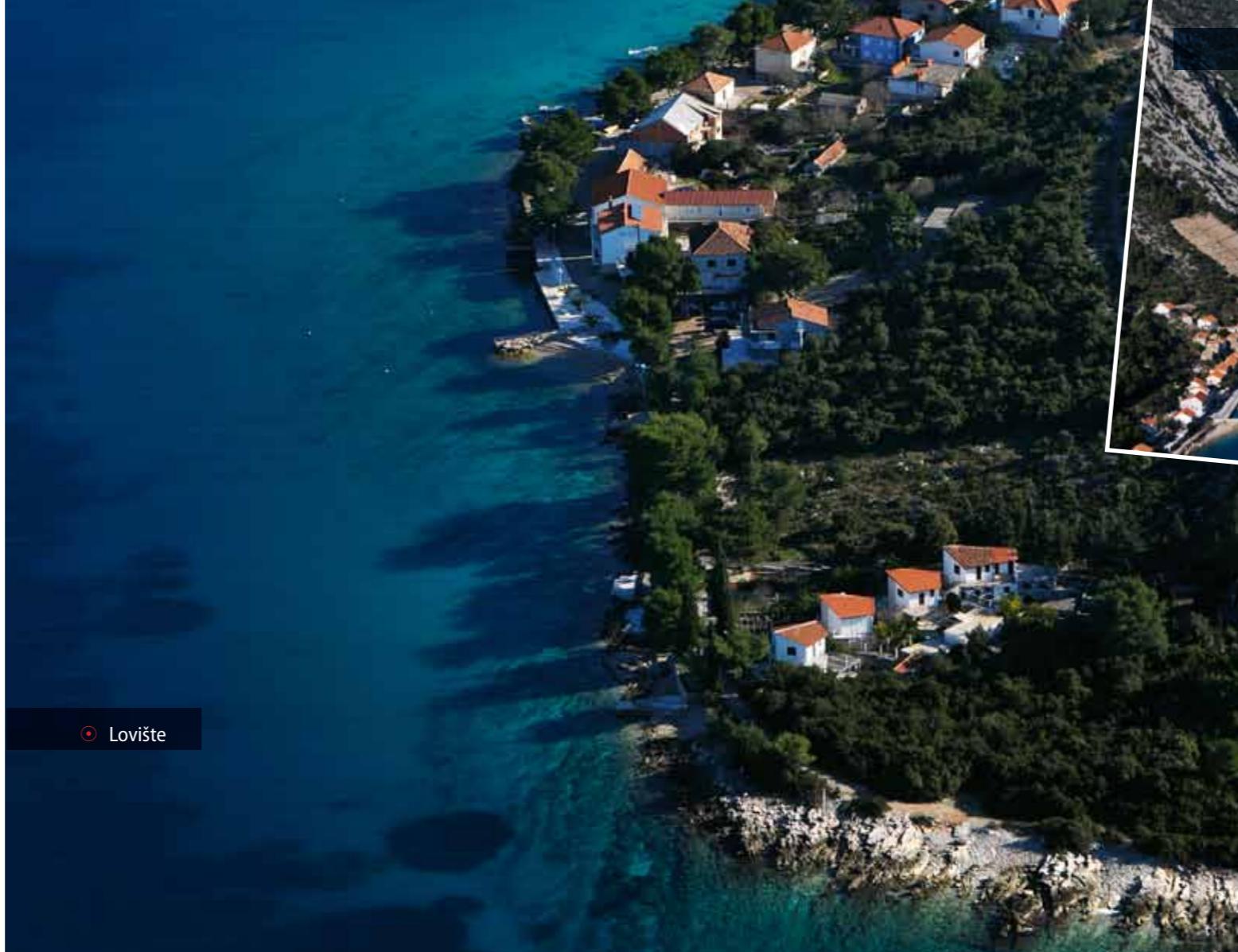
Sidri se u zavisnosti od vjetra u jednom od krakova uvale luke ili u uvali Pržino pod rtom Osičac. Od samo nekoliko pristaništa u luci rijetko je moguće da nađete mjesto za vez jer su zauzeta kočama i brodićima mještana. Na istočnoj obali kraka Runc, ispod apartmanskog naselja je postavljeno pristanište

Trstenik

TRSTENIK, zaton Žuljana, Pelješac

Gotovo nepristupačne obale Pelješca od Orebića na zapadu pa sve do mjesta Žuljane na istočnom kraju prostranog zaliva, odnosno zatona Žuljane, prošarane su vinogradima. Ovo je jedna od najpoznatijih vinskih zona hrvatskog vinograda, posebno poznata po sorti

„plavac mali“, odnosno poznatim vinogradima oko mjesta Dingač i Postup. Sve pelješke luke na početku 20. vijeka građene su, prije svega, kako bi u njima bilo tovarene vino iz podruma u brodove. Upravo je Trstenik najveća takva „vinska“ luka sa upečatljivim lukobranskim molom dugim stotinjak metara. U podnožju visokih brežuljaka je omanje mjesto, samo sa nekoliko redova kuća uz more, ali iz svake od njih širi se opojan miris crvenog vina. Veliki zadružni podrum je na brežuljku iznad mjesta.

Posljednjih petnaestak godina ovdje njeguje vina jedan od najpoznatijih svjetskih vinara Miljenko Mike Grgić koji je slavu stekao kao iseljenik u Kaliforniji. Malo istočnije od luke pod rtom Zaglavkom je lijepa uvalica sa žalom. Takvih žala je desetak pod ovom klisurastom obalom, sve jedna ljepša od druge, a protežu se do mjesta Žuljan. U luci Trstenik bura duva snažno, ali ne stvara talase. Za vrijeme jačeg juga more je vrlo talasasto i bolje je da otplovite do istočnog kraja zatona Žuljane.

Uz lukobranski mol veže se bokom (posljednjih tridesetak metara mola ljeti je rezervisano za vodonosač koji prevozi vodu na ostrvo Mljet) ili se sidri ispred luke.

ZATON ŽULJANA, Pelješac

Prostrani zaliv, odnosno zaton Žuljana proteže se od sjeverozapada i mjesta Trstenik prema istoku, odnosno jugoistoku i rtu Lirici (pred rtom je istoimeni ostrvce sa svetionikom) u dužini od oko tri milje. Njegov najslikovitiji dio je istočni kraj u okolini mjesta Žuljana. Na ovom mjestu priroda je toliko privlačnog izgleda da upravo poziva na spuštanje sidra. Oko mjesta Šuljane brojni su žalovi

i pješčane plaže uokvirene stijenama i crnogoričnom šumom. I samo mještase Žuljana u plodnoj udolini lijepo je u svojoj jednostavnosti seoske arhitekture.

UPOZORENJE: Zaliv je poznat po jakoj buri koja je najjača baš ispred mjesta Žuljana. Tu je mnogo plićaka, hridi i grebena, pa treba da plovite uz pojačan oprez i pomorsku kartu veće razmjere. Najzapadniji plićak označen je motkom.

Sidri se ispred luke Žuljana ili u zavjetrini od bure južno od luke, u uvalama Kremena i Vučina. Vez uz lukobranski mol je zauzet kočama i barkama mještana. Pri jačem maestralu i tramontani u ovom dijelu zaljeva je valovito.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva Crne Gore

+382 (0)20 482 196; www.msp.gov.me

Uprava pomorske sigurnosti

+382 (0)30 313 240, +382 (0)67 642 179, +382 (0)67 185 277, www.pomorstvo.me

Koordinacioni centar traganja i spašavanja na moru (MRCC BAR)

+382 (0)30 19833, +382 (0)67 642 179

LUČKE KAPETANIJE I ISPOSTAVE

Lučka kapetanija Bar +382 (0)30 312 733, +382 (0)69 290 274
 Lučka ispostava Budva +382 (0)33 451 227, +382 (0)69 290 257
 Lučka ispostava Herceg Novi 031 678 276, 069 086 220
 Lučka kapetanija Kotor +382 (0)32 304 312, +382 (0)69 681 504
 Lučka ispostava Tivat +382 (0)32 671 262, +382 (0)69 450 521
 Lučka ispostava Ulcinj +382 (0)30 421 780, +382 (0)69 290 258
 Lučka ispostava Virpazar +382 (0)20 711 126, +382 (0)69 290 274
 Lučka ispostava Zelenika +382 (0)31 678 276, +382 (0)69 086 220
 Operativni centar Mornarice Vojske Crne Gore – Bar +382 (0)30 440 122, +382 (0)67 222 588
 Policija +382 122
 Vatrogasna služba +382 123
 Hitna pomoć +382 124
 Opštne informacije +382 1181

PLOVNA JEDINICA POLICIJE HERCEG NOVI I KOTOR

+382 (0)31 678 008
 Dežurni Plovne jedinice policije Herceg Novi i Kotor +382 (0)67 184 773
 Rukovodilac Plovne jedinice policije Herceg Novi i Kotor +382 (0)67 185 268

PLOVNA JEDINICA POLICIJE BAR, BUDVA I ULCINJ

+382 (0)30 312-156/159
 Dežurni Plovne jedinice policije Bar, Budva i Ulcinj +382 (0)67 185 280
 Rukovodilac Plovne jedinice policije Bar, Budva i Ulcinj +382 (0)67 184 716
 Načelnik pomorske policije +382 (0)63 285 277, +382 (0)67 185 277

OBALNA RADIO STANICA "BARRADIO" (4OB)

VREMENSKI IZVJEŠTAJI I RADIOOGLASI

OBALNA RADIO	Neprekidno radno vrijeme	Vremenska prognoza i radiooglaši	
STANICA	na VHF kanalima	VHF kanal	Vrijeme emisije (UTC) /
BARRADIO (4OB) Dobra Voda MMSI 002620001	16, 12, 24	24	08:50 14:20 20:50 crnogorski i engleski jezik
BARRADIO (4OB) Obosnik MMSI 002620002	16, 12, 24	24	08:50 14:20 20:50 crnogorski i engleski jezik /

Pored emitovanja MSI (Maritime Safety Information), Obalna radio stanica "BARRADIO", vrši stalnu službu na VHF DSC Ch 70, prijem i emitovanje Distress (opasnost), Urgency (hitnost) i Safety (bezbjednost) poruka. Obalna radio stanica "BARRADIO" Tel: +382 30 313 088 / Fax: +382 30 313 600 / Mob: +382 67 642 179 Telefon za pomoć i informacije na moru +382 30 19833 E-pošta: barradio@pomorstvo.me

OBALNA RADIO STANICA "BARRADIO" – 4OB

Uprava pomorske sigurnosti vrši poslove radio službe, radi zaštite ljudskih života na moru i radi sigurnosti plovidbe, preko obalne radio stanice "BARRADIO".

Osnovna aktivnost obalne radio stanice "BARRADIO" je dežuranje na međunarodnim frekvencijama za poziv i sigurnost (VHF Ch16, VHF DSC Ch 70, MF 2182 kHz i MF DSC 2187,5 kHz), koje se vrši 24 sata dnevno, svakog dana u godini.

U sklopu daljih aktivnosti obalna radio stanica "BARRADIO" vrši:

- radio službu za sigurnost plovidbe na VHF i MF frekventnom području;
- najavu i emitovanje radio oglasa (VHF Ch16 / Ch24);
- službu medicinskih savjeta i pomoći (VHF Ch16);
- komercijalnu radio službu (VHF Ch24 / Ch20 i MF 1720,4 kHz);
- emitovanje meteoroloških biltena (VHF ch24);
- praćenje brodova koji prevoze opasne terete (VHFch12) - ADRIATIC TRAFFIC;
- prijem i proslijedivanje poruka za automatsku uzbunu sa broda u slučaju terorističkog napada (SSAS) u skladu sa ISPS pravilnikom;

Korišćenja radio stanice "BARRADIO" je moguće zbog pozivanja obalne radio stanice i GMDSS odašiljanja poziva.

Kroz svakodnevne aktivnosti, operateri na obalnoj radio stanici "BARRADIO" vrše nadzor nad morskim pojasom Crne Gore, i na svaki vaš poziv u pomoć upućen sa mora će blagovremeno odgovoriti i dati vam sve potrebne informacije i uputstva koja se tiču same plovidbe i vremenskih prilika na moru, odnosno svega onoga što spada u domen sigurnosti i bezbjednosti plovidbe na moru.

Pored crnogorskih i hrvatskih radio stanica na Jadranu se čuju još i italijanske radio stanice i to:

"Bari" VHF kanal Ch 26/Ch 27 u periodu: 01:35 / 07:35 / 13:35 /

19:35 sati

"Ancona" VHF kanal Ch 25 u periodu: 01:35 / 07:35 / 13:35 /

19:35 sati

"Trieste" VHF kanal Ch 25 u periodu: 01:35 / 07:35 / 13:35 /

19:35 sati

TURISTIČKE ORGANIZACIJE PRIMORSKIH GRADOVA

Turistička organizacija Ulcinj +382 (0)30 412 333

Turistička organizacija Bar +382 (0)30 311 633

Turistička organizacija Budva +382 (0)33 402 814

Turistička organizacija Kotor +382 (0)32 325 947

Turistička organizacija Tivat +382 (0)32 671 324

Turistička organizacija Herceg Novi +382 (0)31 350 820

OVLAŠTENJA ZA VODITELJA BRODICA I JAHTI

Lučke kapetanije Kotor i Bar organizuju, sprovode ispit i izdaju uvjerenja za voditelje čamaca i jahti do 100 BT kao i jahti do 500 BT Pored emitovanja MSI (Maritime Safety Information), obalna radio stanica "BARRADIO" vrši stalnu službu na VHF DSC Ch 70, prijem i emitovanje Distress (opasnost), Urgency (hitnost) i Safety (bezbjednost) poruka.

Obalna radio stanica "BARRADIO"

Tel: +382 30 313 088 / Fax: +382 30 313 600 /

Mob: +382 67 642 179

Telefon za pomoć i informacije na moru +382 30 19833

E-pošta: barradio@pomorstvo.me

Stoliv

MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

Prisavlje 14, 10000 Zagreb / Tel: +385 01 6169 111, www.mppi.hr

LUČKE KAPETANIJE I ISPOSTAVE LUČKIH KAPETANIIJA

	Telefon	Faks	VHF kanal
LK PLOČE	+385 020 679 008	+385 020 670 206	10, 16, 70
Metković	+385 020 681 681	+385 020 681 681	10, 16, 70
LK DUBROVNIK	+385 020 418 989	+385 020 419 211	10, 16, 70
Stara gradska luka	+385 020 321234	+385 020 321234	10, 16, 70
Marina Komolac	+385 020 452 421	+385 020 452 421	10, 16, 70
Trpanj (Pelješac)	+385 020 743 542	+385 020 743 919	10, 16, 70
Orebić (Pelješac)	+385 020 714 069	+385 020 714 069	10, 16, 70
Trstenik (Pelješac)	+385 020 748 100	+385 020 748 258	10, 16, 70
Ston (Pelješac)	+385 020 754 026	+385 020 754 026	10, 16, 70
Slano	+385 020 871 177	+385 020 871 552	10, 16, 70
Cavtat	+385 020 478 065	+385 020 479 557	10, 16, 70
Sobra (Mljet)	+385 020 745 040	+385 020 745 040	10, 16, 70
Korčula (Korčula)	+385 020 711 178	+385 020 715 087	10, 16, 70
Vela Luka (Korčula)	+385 020 812 023	+385 020 813 719	10, 16, 70
Ubli (Lastovo)	+385 020 805 006	+385 020 805 066	10, 16, 70

Radno vrijeme lučkih kapetanija je 24 sata.

Lučka kapetanija Dubrovnik naglašava da zabrana približavanja obali, za jahte (na 150 m) i brodove (na 300 m), podrazumijeva i zabranu njihovog vezivanja u četvorovez za obalu (osim na mjestima posebno predviđenim za to), pogotovo na mjestima prirodnih kupališta.

SIDRIŠTA: Podaci o sidrištima (za sidrišta kojima je dodijeljena koncesija) za čamce i jahte u nautičkom turizmu za koje se smije naplaćivati naknada za sidrenje, uslovi korišćenja i grafički prikaz tih sidrišta dostupni su na službenim internet stranicama Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture: www.mppi.hr (segment Pomorstvo / podsegment Nautika / Priznata ovlašćenja za voditelje čamac i jahti).

MARINE U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI

KORČULA (O. Korčula) ACI Korčula	42°57,5'N - 017°08,5'E	Tel. 020 711 661 Fax: 020 711 748 VHF Ch 17	www.aci-club.hr m.korcula@aci-club.hr
UBLI-PASADUR (O. Lastovo)Ladesta d.o.o.	42°45,9'N - 016°49,6'E	Tel. 020 802 100 Fax: 020 802 444 VHF Ch 17	www.hotel-solitudo.com sales.solitudo@gmail.com
DUBROVNIK Komolac ACI - Dubrovnik	42°40,2'N - 018°07,9'E	Tel. 020 455 020 Fax: 020 451 922 VHF Ch 17	www.aci-club.hr m.dubrovnik@aci-club.hr

Jedinstveni evropski broj za hitne službe: **112**

Nacionalna središnica za usklađivanje traganja i spašavanja na moru (MRCC): **195**

VREMENSKI IZVJEŠTAJI I RADIOOGLASI

OBALNA RADIO STANICA	Neprekidno emitovanje na VHF kanalima	Vremenska prognoza i radiooglaši	
		VHF kanal	Vrijeme emisije (UTC)
RIJEKA-RADIO (9AR)	16, 04, 20, 24, 81	04, 20, 24, 81	05:45 12:45 19:45 hrvatski i engleski jezik
SPLIT-RADIO (9AS)	16, 07, 21, 23, 28, 81	07, 21, 23, 28, 81	05:45 12:45 19:45 hrvatski i engleski jezik
NAVTEX (Q)		518 kHz	02:40 06:40 10:40 14:40 18:40 22:40 (NAVTEX - engleski jezik)
DUBROVNIK-RADIO (9AD)	16, 04, 07, 28, 85	04, 07, 28, 85	05:45 12:45 19:45 hrvatski i engleski jezik

POSEBNA VREMENSKA UPOZORENJA

- a) brzine vjetra od 35 do 50 čvorova (svaka 2 sata),
- b) brzine vjetra preko 50 čvorova (svaki sat),
- c) magle, vidljivosti manje od 200 metara (svaki sat),
- d) magle, vidljivosti od 200 do 1000 metara (svaka 2 sata),
- e) stanja mora 5 - prema kodu WMO (svaka 2 sata),
- f) stanja mora preko 5 - prema kodu WMO (svaki sat).

ZAVOD ZA HIDROMETEOROLOGIJU I SEIZMOLOGIJU CRNE GORE (ZHMSCG) / <http://www.meteo.co.me> www.meteo.co.me

Hidrometeorološki zavod Crne Gore je osnovan 1947. godine kao državna institucija. U tom periodu su na teritoriji Crne Gore radile 34 meteorološke stанице i započeta su prva sistematska mjerjenja i osmatranja. Od 1949. godine započinje arhiviranje osmotrenih podataka u arhive HMZCG. Danas na teritoriji Crne Gore u sklopu ZHMSCG-a postoji veliki broj meteoroloških, hidroloških, agrometeoroloških stanica i stanica za kontrolu kvaliteta površinskih, podzemnih voda i voda jezera i mora. Seizmološki zavod je osnovan 1960. godine. Tokom 1990. zavod je tehnički inovirao telemetrijski sistem prenosa podataka, ostvarujući digitalnu akviziciju seizmičkih signala na PC računaru, što je ujedno bio i pionirski korak u toj oblasti na prostoru južne Evrope. Seizmološki zavod je pripojen Hidrometeorološkom zavodu Crne Gore 2012. godine, tako da čine Zavod za Hidrometeorologiju i seizmologiju (ZHMSCG)

Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore je državna institucija, zadužena da prati stanje atmosfere i hidrosfere na naučno zasnovanim metodama i standardima Svjetske meteoroške organizacije. ZHMSCG se kao državna institucija finansira iz sredstava državnog budžeta. Neki od osnovnih zadataka ZHMSCG-a su:

- Osmatranja i mjerjenja meteoroloških, hidroloških, ekoloških i agrometeoroloških parametara; analize, obrade i čuvanje izmijerenih i osmotrenih parametara;
- Obrada studija, analiza i informacija vezanih za klimu, zemljiste, vazduh, površinske i podzemne vode i obalno more;
- Kontrola i procjena kvaliteta površinskih i podzemnih voda, kvaliteta vazduha i padavina na osnovu fizičko-hemijskih, biohemičkih i mikrobioloških parametara;
- Izdavanje podataka, informacija i studija za potrebe različitih sektora: vodenih, vazdušnih i drumskih saobraćaja, proizvodnju energije, upravljanje vodama, građevinarstvo, turizam, zaštita ljudskih dobara i života;
- Sprovođenje međunarodnih obaveza u oblastima meteorologije, hidrologije, hidrografije, ekologije i drugih relevantnih zadataka.

Rad ZHMSCG-a je organizovan u pet sektora:

1) Meteorologija - osnovni zadatak meteorološkog sektora u Zavodu za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore, kao referentnoj ustanovi, jeste meteorološko mjerjenje i osmatranje, prenos podataka i njihova dalja obrada. Mjerjenja i osmatranja vrše se na osam glavnih, 20 klimatoloških i više od 50 padavinskih stanica, po mjerilima koje propisuje Svjetska meteorološka organizacija.

2) Hidrologija - sa prosječnim oticajem od 40 litara/s/km², zapreminski izraženo oko 19,5 km³/godini, Crna Gora spada u 4% svjetske teritorije sa najvećim prosječnim oticajem. Mreža hidroloških stanica obuhvata stанице u Crnomorskem i Jadranskom slivu, od kojih su neke automatske sa on-line podacima na web stranici ZHMSCG-a.

3) Hidrografija i okeanografija - cilj hidrografske aktivnosti je obezbjeđivanje sigurne plovidbe na moru i unutrašnjim plovnim putevima, zaštita ljudskih života i dobara, a takođe i sprovođenje istraživanja sa ciljem upravljanja resursima mora i zaštite životne sredine. Hidrografske aktivnosti uključuju: hidrografski i topografski premjer mora i unutrašnjih plovnih puteva, prikupljanje podataka iz hidrografije, navigacije, geologije, geofizike (promjene u nivou mora, talasi, morske

struje, termohaline, hidroakustika i optičke karakteristike mora i sl.), obrada, izdavanja i održavanje navigacionih karata i publikacija u skladu sa preporukama Međunarodne hidrografske organizacije IHO i Međunarodne pomorske organizacija IMO. Sektor za hidrografiju i okeanografiju raspolaže profesionalnom opremom i softverima za biometrijska mjerjenja, sa dvije stalne mareografske stanice (Bar i Kotor) i tri hidrografska plovila.

4) Ekologija - sektor za životnu sredinu ZHMSCG-a sastoji se iz dvije organizaciono-programske jedinice: Centra za hemiju i Odjeljenja za biologiju, koje stručno-tematski obuhvataju medijume vazduha, vode i tla. U skladu sa zakonskim ovlašćenjima, ova služba svake godine vrši permanentnu kontrolu kvaliteta površinskih i podzemnih voda i vazduha na teritoriji Crne Gore.

5) Seizmologija – sektor čiji mrežu čini 14 seizmoloških stanica. Osim praćenja ima naučno-istraživački status. Nakon registrovanja zemljotresa u Crnoj Gori i širem regionu, u zavodu se obavlja urgentna obrada seizmoloških podataka. U roku od samo nekoliko minuta dežurni seismolog saopštava rezultate analize zemljotresa relevantnim institucijama i sredstvima javnog informisanja.

Tivat

NACIONALNA TURISTIČKA ORGANIZACIJA CRNE GORE (NTOCG) / www.montenegro.travel

Misija Nacionalne turističke organizacije Crne Gore je omogućavanje građanima i gostima koji borave u zemlji da osjeće duh Crne Gore i spoznaju njene ljepote.

Primarni zadatak Nacionalne turističke organizacije je kreiranje crnogorskog turističkog proizvoda, planiranje i predlaganje aktivnosti u zemlji i inostranstvu koje su od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu, njihova promocija i podizanje nivoa kvaliteta cijelokupne turističke ponude Crne Gore.

NTO svojim djelovanjem objedinjava crnogorsku turističku ponudu, radi na ukupnoj turističkoj promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, koga inovira, zatim aktivira nove turističke prostore, istražuje turistička tržišta i prati stanje na njima. Aktivnosti NTO-a se odnose i na praćenje, analizu i organizaciju istraživanja na domaćem i inostranom turističkom tržištu, stvara uslove i obezbjeđuje sredstva u cilju afirmisanja turističkih vrijednosti Crne Gore kroz izdavačku djelatnost, nastupe na sajmovima, manifestacijama itd.

NTO učestvuje u formiraju i razvijaju jedinstvenog informacionog sistema u turizmu Crne Gore i obezbjeđuje nje-govo povezivanje sa drugim informacionim sistemima, koordinira i objedinjuje informativnu i promotivnu aktivnost svih subjekata u oblasti turizma i sarađuje sa turističkim organizacijama u zemlji i inostranstvu.

Prostor djelovanja NTO-a je podsticanje, unaprijeduje, promovisanje i zaštita izvornih vrijednosti i stvaranje uslova za njihovo korišćenje u granicama održivog razvoja turizma, zatim rad na razvoju gostoprivredstva, očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti, na ekološkoj zaštiti. NTO sarađuje sa turističkim organizacijama u zemlji i okruženju, Evropi i svijetu i kroz praćenje informacija i analiza dobija informacije o naporima koje ulaže na kreiranju imidža Crne Gore. NTO provodi turističku ponudu Crne Gore i putem turističkih predstavništava Crne Gore u inostranstvu.

CRNA GORA
UPRVA POMORSKE SIGURNOSTI

UPRVA POMORSKE SIGURNOSTI CG / www.pomorstvo.me

Uprava pomorske sigurnosti je državni organ koji vrši poslove uprave a koji se odnose na:

- sigurnost plovidbe u obalnom moru Crne Gore;
- uređivanje i održavanje pomorskih plovnih puteva, postavljanje objekata sigurnosti na plovnim putevima i obezbjeđivanje njihovog pravilnog funkcionisanja;
- vršenje radio službe za zaštitu ljudskih života i sigurnosti plovidbe na moru;
- utvrđivanje sposobnosti za plovidbu plovnih objekata;
- vršenje tehničkog nadzora nad građenjem ili prepravljanjem, kao i pregledom plovnih objekata u toku plovidbe;
- izdavanje isprava i svjedočanstva brodovima;
- organizovanje i obavljanje akcija traganja i spašavanja na moru;
- zaštita mora od zagađenja sa plovnih i plutajućih objekata;
- upis i vođenje registra jahti;
- i drugi poslovi koji su u nadležnosti Uprave.

Zona odgovornosti Uprave pomorske sigurnosti je obalno more Crne Gore.

PORTO MONTENEGRO / www.portomontenegro.com

Porto Montenegro je projekt izgradnje naselja oko marine i matične luke za jahte, osmišljen tako da zadovoljava sofisticirane potrebe svih jahti, njihovih vlasnika, gostiju i posade, sa dodatnom infrastrukturom za najveće jahte. Porto Montenegro se gradi na mjestu bivšeg austro-ugarskog mornaričko-remontnog zavoda u Tivtu - Arsenalu, osnovanog 1889. godine u zaklonjenom Bokokotorskom zalivu, koji se nalazi pod zaštitom UNESCO-a i predstavlja najdublju prirodnu luku na Mediteranu. Ukupan projekt podrazumijeva izgradnju 630 vezova za jahte svih veličina, od čega će 130 biti za jahte duže od 30 metara. Porto Montenegro ima status graničnog prelaza pa se cijelokupna carinska procedura može obaviti u marinama. Osim olakšane carinske procedure klijentima marine na raspolaganju je mogućnost snabdijevanja gorivom, koje je oslobođeno svih dažbina. Porto Montenegro se nalazi na oko 2-3 sata leta od svih glavnih gradova u Evropi, i dostupan je sa tri međunarodna aerodroma: Tivat (7 km), Dubrovnik (40 km) i Podgorica (80 km).

Kontakt osoba za projekt: Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju (ZHMSCG)

Luka Mitrović

IV Proleterske 19, 81000 Podgorica, Crna Gora,

Tel: +382 20 655 183; Fax: +382 20 655 197

E-mail: luka.mitrović@meteo.co.me

HRVATSKI HIDROGRAFSKI INSTITUT (HHI) / www.hhi.hr

Na osnovu Zakona o hidrografskoj djelatnosti (NN 68/98), Državni hidrografski institut restrukturiran je u javnu ustanovu pod nazivom Hrvatski hidrografski institut (HHI). U takvoj organizaciji djeluje od 5. januara 2000. godine, obavljajući hidrografsku djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku.

Zakonom je određeno da Hrvatski hidrografski institut obavlja naučno-istraživačke, razvojne i stručne radeve vezane za sigurnost plovidbe Jadranom, hidrografsko-geodetsko mjerjenje Jadrana, marinsku geodeziju, projektovanje i izradu pomorskih karata i nautičkih publikacija, okeanska istraživanja, istraživanje geologije podmora, i izdavačko-štamparske poslove.

Institut je ovlašćen za razvoj službe sigurnosti plovidbe na Jadranu, u skladu s preporukama Međunarodne hidrografske organizacije (IHO), Međunarodne pomorske organizacije (IMO) i Međunarodnog udruženja uprava pomorske signalizacije (IALA), a u saradnji sa Ministarstvom mora, saobraćaja i infrastrukture, Hrvatskom ratnom mornaricom, lučkim kapetanijama, Ustanovom za održavanje pomorskih plovnih putova, i hidrograftskim institutima pomorskih zemalja svijeta. Svi prikupljeni i obrađeni podaci čuvaju se u Arhivu originala i izmjere, odnosno u bazi podataka HHI. U Arhivu se čuvaju i kartografski originalni svih štampanih karata. U Hrvatskom hidrograftskom institutu nalazi se biblioteka sa oko 8000 stručnih knjiga i časopisa, sakupljenih tokom dugogodišnjeg rada i kroz razmjenu s hidrograftskim institutima i srodnim ustanovama.

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU (UNIDU) / www.unidu.hr

Sveučilište u Dubrovniku osnovano je 2003. godine na temeljima vrlo duge tradicije, koja datira od 17. vijeka. Tada je, naime, započeo s radom Collegium Rhagusanum, prva javna visokoobrazovna ustanova u Dubrovniku, na kojoj je studirao i Ruđer Bošković. Moderno visoko obrazovanje počinje s Višom pomorskom školom, potom Fakultetom za vanjsku trgovinu i turizam, Pomorskim fakultetom kao i Veleučilištem u Dubrovniku. Nasljednik svih njih je Sveučilište u Dubrovniku. Ono je po svojim programima, po svojoj organizaciji i tehničkoj opremljenosti savremena visokoškolska ustanova. Osnovna obilježja Univerziteta u Dubrovniku su:

- organizaciona struktura i finansijsko poslovanje koje omogućava potpunu integrisanost Sveučilišta;
- odsjeci, na kojima se izvode fakultetske i stručne studije,
- organizuje i sprovodi nastavni, naučni i visokostručni rad;
- sprovođenje nastavnih planova i programa u potpunosti uskladih sa preporukama Bolonjske deklaracije;
- osiguranje prenosa ECTS-kredita i mobilnost studenata i profesora;
- podsticanje aktivnog uključivanja studenata u nastavni proces, upravna tijela, istraživačke projekte i vannastavne aktivnosti;
- kontinuirano praćenje kvaliteta nastavnih aktivnosti putem obostranog ocjenjivanja profesora i studenata;
- podsticanje nastavnog i naučnog usavršavanja profesora i saradnika;
- održavanje i unapređenje sistema kontrole kvaliteta rada i poslovanja (HRN EN ISO 9001:2002);
- praćenje potreba ekomske i društvene zajednice pri izradi novih nastavnih planova i programa;
- otvorenost prema međunarodnoj saradnji radi privlačenja međunarodnih programa i stranih studenata.

MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE / UPRAVA ZA SIGURNOST PLOVIDBE / www.mppi.hr

Uprava sigurnosti plovidbe obavlja inspekcijske, upravne i stručne poslove vezane za sigurnost plovidbe, zaštitu pomorskog dobra, traganje i spašavanje ljudskih života na moru, upravljanje pomorskim saobraćajem, zaštitu mora i podmora od zagodenja sa brodova, plovne puteve i objekte sigurnosti plovidbe, hidrografsku djelatnost, materijalno pravne odnose u plovidbi, pomorske nesreće i prekršaje, na pomorskem dobru, u unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i ekonomskoj zoni (zaštićenoj ekološko-ribolovnoj zoni), obavlja inspekcijske, upravne i stručne poslove sigurnosti pomorskih objekata hrvatske državne pripadnosti i obavlja ostale poslove utvrđene Pomorskim zakonom, Zakonom o lučkim kapetanijama, Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama, Zakonom o sigurnosnoj zaštiti pomorskih brodova i luka, Zakonom o javnom prevozu u linijskom obalnom pomorskom saobraćaju, Zakonom o postupnom isključenju iz

plovidbe tankera bez dvostrukе oplate, Zakonom o hidrografskoj djelatnosti, međunarodnim ugovorima iz područja nadležnosti i drugim propisima. Preduzima radnje u postupcima pred upravnim sudovima i Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske iz svoje nadležnosti i obavlja poslove procjene učinka propisa iz svoje nadležnosti. Uprava koordinira aktivnostima drugih tijela i aktivno učestvuje u unapređivanju sistema nadzora i zaštite Jadranskog mora. Uprava uspostavlja i održava sistem upravljanja kvalitetom. Uprava poslove iz svoje nadležnosti obavlja u unutrašnjim organizacionim jedinicama – sektorima i područnim jedinicama, lučkim kapetanijama i ispostavama lučkih kapetanija.

Za obavljanje poslova Uprave sigurnosti plovidbe, osnivaju se sljedeći sektori:

- Sektor za inspekcijske poslove i tehničke standarde;
- Sektor za nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem, traganje i spašavanje i zaštitu mora;
- Sektor upravnih i stručno-tehničkih poslova.

Kontakt osoba za projekt: Hrvatski hidrograftski institut, Vinka Juric, Zrinsko-Frankopanska 161, 21000 Split, Hrvatska, Tel: 021 308 802, Fax: 021 347 242 e-mail: vinka.juric@hhi.hr

Lumbarda

Bilješke:

www.nautour.info